Előfizetési ára 1 hóra 2 P 50 fillér. Két hóra 5 P. Negyedévre 7 P. 50 fill. Félévre 15 P. Egy évre 30 P. Egyes szám ára hétköznap 8 fill., vasárnap 12 fill. (a pályaudvarokon is).

PESTI HIRLAP

Pesti Hirlap rt. kiadása, Légrády Testvérek rt. nyomása. Szerkesztőség: Vilmos császár-ut 78. T. 112-295. Főkiadók: Vilmos cs.-ut 78. sz. Tel. 112-295 és Erzsébet-krt 1. T. 225-686

BUDAPEST, 1941 JUNIUS 28. | SZOMBAT | LXIII. ÉVFOLYAM, 145. (20.468) SZ.

Hadiállapot Magyarország és a Szovjet-Unió között

A szovjet légi haderő magyar terület ellen intézett ismételt népjogellenes támadásai következtében Magyarország és a Szovjet-Unió között beállt a hadiállapot Bárdossy László miniszterelnök bejelentését a képviselőházban általános helyesléssel fogadták

A magyar légi erő igen eredményes megtorló támadásokat hajtott végre szovjetorosz területen levő katonai célpontok ellen; tűzharc volt a határ mentén — Három szovjet repülőgép megtámadta Talaborfalvát

Hivatalos német jelentés szerint a szovjet véderő készen állott a Közép-Európa elleni támadásra

A németek által elért eredményeket rövidesen közzéteszik — A keleti német légi fölény Finnországban is érvényesül

Bárdossy László miniszterelnök pénteken délelőtt bejelentette a magyar képviselőházban, hogy a szovjet semmivel nem menthető, semmivel nem indokolható, minősithetetlen támadásai következtében

Magyarország és a Szovet-Unió között hadiállapot következett be

A csütörtöki napon, mint ismeretes, a vörös repülők két bombatámadást kiséreltek meg Kassa ellen: az első eredményes volt, s husz halálos áldozatot követelt. A második támadást légvédelmünk elűzte. Ugyanezen a napon a vörös repülők megtámadtak egy Kőrösmezőről Budapest felé haladó, polgári utasokkal megtömött gyorsvonatot, gépfegyver alá vették, s ennek a támadásnak is egy halálos és több sebesült áldozata volt. Vörös gépek a csütörtök délutáni órákban megkisérelték behatolni a magyar főváros légi körzetébe is, de légelhárító készültségünk elűzte őket, anélkül, hogy bombáikat ledobhatták volna. A magyar társadalom mélységes részvéttel, de ugyanakkor mélységes felháborodással értesült a vörös merényletről. Egy békés ország polgári személyeit ölték meg a szovjet bombák és gépfegyvergolyók; ez az ország a keleti háboru kitörése óta tökéletes semlegességben őrködött határai épségén, s a szovjet kormánynak nem áll egyetlen olyan adat rendelkezésére, mely indokolná ezt a provokálatlan támadást. A nemzet mély gyásszal áll a bolsevizmus réme ellen inditott keresztesháboru első, ártatlan magyar áldozatai, a kassai halottak koporsója felett. Nemzeti becsületünk megkövetelte, hogy a pillanattól, mikor a szovjet bombákat ejtett magyar felségterületre, hadiállapotban lévőnek tekintsük magunkat a Szovjet-Unióval.

Ezekben a komoly órákban a nemzet számot vet lelkiismeretével, s ugy érzi, nem tehetett mást, megint egyszer kénytelen vállalni ezeréves európai szerepét, a keresztény Európa védelmét. Magunkat védjük és a keresztény Európát védjük a bolsevizmus ellen, mikor megint egyszer fegyverrel foglaljuk el örök őrhelyünket a Kárpátok gerincein. Mint annyiszor a multban, mikor a török, a tatár, a Keletről Nyugat ellen törő, számban hatalmasabb ellenség ellen, most is **vállalja a nemzet történelmi szerepét, vállalja azt a végzetet, hogy olyan feladatra jelölte ki a sors,** melyet csak lélekben és akaratban erős nemzetek tudnak elviselni. A magyarságnak mindig az volt a sorsa, hogy számbeli erejét meghaladó feladatokra jelölte ki történelmi szerepe, s mint a multban annyiszor, most is tanujelét adja a magyarság, hogy egy nemzet sulyát és erejét a világban nem a lakosság lélekszáma jelenti, hanem a nemzet minden egyes fiának életakarata. Finn testvéreink e háboru kezdetén megmutatták, hogy egy kis nép is fel tudja tartóztatni a megsemmisitően hatalmas ellenséget, ha minden fiát ugyanaz a hősies szellem és győzelmi akarat hatja át. A világnak látnia kell, hogy a magyar nemzet megint egyszer az igazság, a civilizáció szolgálatába állt.

Nem vagyunk egyedül. Az emberiség hadi történetének legnagyobb hadigépezete inditotta meg a keresztes háborut a szovjet ellen: az a német hadsereg, mely az elmult, közel két esztendőben megsemmisitett minden katonai ellenállást a kontinensen. Ez a hadsereg ma sértetlen és hatalmasabb, mint volt valaha is. A tengely kereszteshadjárata a bolsevizmus ellen csatasorba állitotta mindazokat a kis népeket, melyeket végzetük a történelem országutján a szovjet utjába állitott. Az arcvonalon a tengely hadaival együtt megjelentek a finnek, a románok, együttérzésüknek és szolidaritásuknak adtak kifejezést a dánok, a bolgárok, a svédek, a horvátok, a spanyolok és ujabban Pétain Franciaországa is. Európa népei felismerték a pillanat veszélyét és szervezkednek az uj kereszteshadjárat megsegitésére. Magyarország, mely elsőnek képviselte Európában a törhetetlen következetességgel az antibolsevista álláspontot, a keleti háboru kitörésének első pillanatától nem csinált titkot abból, hogy világnézetileg melyik fronton áll. De a katonai lépést nem provokáltuk: s most, mikor a felháboritó támadás reánk kényszeriti a hadiállapotot, visszaemlékezünk a dicsőséges magyar ellenforradalomra, melynek élén Kormányzó Urunk elsőnek bontott zászlót a bolsevizmus réme ellen Európában, — visszaemlékezünk és tudjuk, hogy ez a küzdelem most döntő lesz. Vagy mi, vagy ők, vagy a bolsevizmus, vagy a keresztény Magyarország és a keresztény európai civilizáció. Nincs más választás.

Bárdossy László azt is bejelentette a parlamentben, hogy

a magyar haderő megfelelő megtorló intézkedéseket tesz

ez a kilátásba helyezett magyar lépés a pénteki nap folyamán máris megtörtént, Magyarország hasonló eszközökkel torolta meg, hogy a szovjet repülők magyar állampolgárok vérét ontották, életét kioltották.

A magyar kormánynak kezdettől fogva eltökélt szándéka volt, hogy minden erőfeszitésével az igazságos béke ügyét szolgálja és a lehetőség határain belül megőrzi az országot, mint a békés munkának szigetét az egyetemes világégés közepette. Ez a magyar magatartás azonban nem volt kishitüség vagy meghátrálás, a magyar kéz nemcsak békés munkában serény és dolgos, de ha ökölbe szorul, akkor elszántan és kiméletlenül tud rácsapni a támadóra. Nem volt üres fenyegetés, amit a magyar miniszterelnök a parlamentben mondott, nem puszta szavak hangzottak itt el, mert nyomukban késlekedés nélkül megtörtént a cselekvés is.

A magyar légi haderő a csütörtöki nap folyamán magyar terület ellen ismételten végrehajtott szovjet támadások megtorlásaként már a péntek reggeli órákban eredményesen támadott szovjetorosz katonai célpontokat.

A német véderőfőparancsnokság utolsó közlése még mindig nem tartalmaz részleteket

a keleti hadjárat

eddigi lefolyásáról. Megelégszik annak megállapitásával, hogy az első öt nap tapasztalatai bizonyitják: a szovjet véderő készen állott a Közép-Európa elleni támadásra. A német csapatok, mondja a főparancsnokság jelentése, valamennyi arcvonalon „nagy döntéseket értek el“, amelyeknek közzététele küszöbön áll. Várni lehet tehát, hogy a világ közvéleménye a legközelebbi időben végre részletes és hivatalos forrásból tájékozódhatik a keleti hadszintér eseményeiről, hiszen a nemzetközi sajtó, adatok hiján, még mindig csak tapogatózásokra kényszerül.

Német katonai helyen máris megállapitották, hogy a vörös csapatok a harcok első napjaiban nagyobbrészt igen elkeseredetten küzdöttek.

A német légi haderő továbbra is elsőrendü szerepet játszik a hadműveletekben. A csütörtökre virradó éjszaka ismét repülőtereket támadott, valamint messzemenően támogatta a szárazföldi csapatok vállalkozásait. Illetékes német helyen közlik, hogy német repülőgépek bombákkal árasztották el a szovjet legfontosabb hadikikötőit a Fekete-tenger északi partján. Ugyanez az illetékes hely állapitja meg, hogy a német légi erő támadása olyan sulyos volt, hogy a szovjet hadsereg utánpótlási utjai rövidesen eldugulnak.

A német légi fölény már a háboru első napjaiban kibontakozott és megszerezte az uralmat nem csupán az arcvonal felett, de mélyen azon belül is. Ennek a légi erőnek köszönhető, hogy a szovjet repülőgépeknek a németbirodalmi terület fölé való berepülési kisérleteit mindenütt sikerült meghiusitani. Az ellenség bombázói legfeljebb egyenként és csak igen nagy magasságban jutottak el Kelet-Poroszország fölé, de a nyomban felszálló német vadászgépek ezeket is visszafordulásra kényszeritették, mielőtt még ledobhatták volna bombáikat.

A szovjet légi támadások

nagyobb méreteket öltöttek az arcvonal déli, romániai szakaszán. Bukarestben sorozatos légi riadók voltak halálos és sebesült áldozatokkal, anyagi veszteséggel. Romániában a legszigorubb háborus intézkedéseket hozták be. A román posta vezérigazgatósága például uj rendelkezésével megtiltotta ugy a belföldi, mint pedig a külföldre szóló levélforgalmat, hogy a cenzura munkáját ezzel is megkönnyitse. Magánszemélyek ezután csak nyilt levelezőlapot adhatnak postára, a kereskedelmi és ipari vállalatok ajánlott levelei nem tartalmazhatnak magánjellegü közléseket, amit a cenzura gondosan ellenőriz. Levelezni csak román, német vagy olasz nyelven szabad.

A Szovjet-Unióból érkezett hirek szerint Moszkva igen sulyos katonai intézkedéseket foganatositott. Megvonták a munkásoktól a munkaidőre vonatkozó kedvezményeket, megszüntettek minden szabadságot. A gyárak és vállalatok igazgatóinak jogukban áll legalább három szünórát bevezetni, de egy tulóra kötelező. Moszkvában eltiltották az éjszakai utcai közlekedést. A GPU az elmult napok során tömeges letartóztatásokat hajtott végre. Az elfogottak egy részét agyonlőtték. Moszkvai külképviseleti körökben ugy vélik, hogy a GPU összeesküvésnek vagy forradalmi megmozdulásnak jutott nyomára, ez a magyarázata e kemény rendszabályoknak.

A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz áttekintést nyujt az európai népek magatartásáról a német-szovjet háboruval kapcsolatban. Megállapitja, hogy Németország Moszkva elleni háboruja valóságos

európai keresztes hadjárat a bolsevizmus ellen

Barátok, semlegesek, sőt olyan népek is, amelyekkel Németország nemrégiben még összemérte kardját, most arra a felismerésre jutottak, hogy itt Európa ügyéről van szó. A lap tudósitója felsorolja, hogy Németország és a fasiszta Olaszország oldalán már ott áll Magyarország, Finnország, Románia és Szlovákia. Svédország sem vonta ki magát a közös feladat alól és Dánia is megszakitotta a diplomáciai kapcsolatokat Moszkvával. Norvég egységek a „Nordland" kötelékben menetelnek a bolsevizmus ellen, a Baltikum népei a bolseviki elnyomás alól felszabaditó megmentőt üdvözlik a német katonákban. A „Westland" kötelékben a hollandok, flamandok és vallonok egyesültek. Bulgáriában is magától értetődő a szolidaritás e szabadságharcban. Horvátország ifju védereje is csatlakozott a német hadsereghez, Spanyolországban a Falange és a hadsereg elhatározta, hogy önkéntes csapatokat küld Európa keleti részére. Portugáliában szintén megértés nyilvánul meg a harc iránt, hasonlóképpen a megszállott és a meg nem szállott Franciaországban is, amelynek uj állameszméje a legélesebb ellentétben áll a bolsevizmussal.

A Párisból érkező hirek szerint Spanyolország után Franciaországban is egyre inkább urrá lesz a szovjetellenes hangulat. Laval egységes-pártja, de különösen a szélsőjobboldali Doriot-csoport meghirdette a bolsevizmus elleni harc jelszavát. A Doriot-mozgalom máris azt tervezi, hogy önkéntes zászlóaljakat szervez, amelyek majd a németek oldalán harcolnak a vörösök ellen.

Az olasz sajtó melegen ünnepli Finnország hadbalépését és lelkesedéssel tárgyalja a hirt, hogy olasz hadtestet küldenek a szovjet arcvonalba. A közvélemény egyhangu megállapitása szerint ez a tény ujabb bizonyitéka a német-olasz fegyverbarátságnak és a bolsevizmus elleni harc közös voltának.

Olaszország a bolsevizmus elleni kereszteshadjáratban

politikai és történelmi szükségszerüségből kifolyóan vesz részt, hogy megvédje a nyugati civilizációt a vörösök ellen, — irja a Corriere della Sera. A svéd sajtóhoz Londonból érkező jelentések szerint illetékes londoni hely kijelentette: az angol kormány sürgősen megvizsgálja Svédországhoz, különösen pedig Finnországhoz való viszonyát. Bárminéppen alakuljon is az angol-finn viszony, kétségtelen, hogy Londonban megértéssel viseltetnek Helsinki magatartása iránt. Ez a megértés azonban nem jelenti azt, hogy az angol kormány helyesli a finn kormány szempontját. A német csapatszállitást engedélyező svéd elhatározással kapcsolatban angol részről még nem nyilatkoztak hivatalosan.

Ugyancsak a svéd sajtó londoni jelentései számolnak be arról, milyen uj és sulyos problémát vetett fel London számára a német-szovjetorosz háboru kirobbanása. Eszerint komoly fejtörést okoz az angol kormánynak, hogy miként nevezze el Nagy-Britannia és a Szovjet-Unió uj viszonyát. Azt a lehetőséget, hogy „szövetségről" beszéljenek, általános vonakodással vetik el. Legvalószinübb, hogy a szintelen „együttműködés" — coopèration — szóban egyeznek meg. A brit fővárosban szeretnék már megállapitani a bolsevista háborus célokat — jelentik ugyancsak Londonból a svéd sajtónak. — Az angol fővárosban azt tartanák helyesnek, ha ezek a háborus célok megegyeznének azokkal az alapelvekkel, amelyeket az angol kormány a dominiumok kormányának tagjaival és az Angliával szövetséges árnyékkormányok képviselőivel határozott meg. Ez azonban nem egyszerü feladat.

Sumner Welles „kérése" a délamerikai államokhoz

Washington, jun. 27. (NST) Sumner Welles helyettes külügyminiszter közölte az ujságirókkal, hogy az Egyesült Államok kormánya megkeresést intézett a közép- és délamerikai államokhoz, *ne adjanak beutazási engedélyt* az Egyesült Államokból kiutasitott német konzuli tisztviselőknek. Welles szerint azzal okolták meg ezt a kérést, hogy meg kell akadályozni a német konzuli tisztviselők további működését az egész nyugati félgömbön, még pedig *a habanai értekezleten* hozott határozatok értelmében. Egy ujságiró megkérdezte, érkeztek-e már válaszok a közép- és délamerikai fővárosokból Washingtonba. A helyettes külügyminiszter *nem válaszolt* erre a kérdésre.

Róma: A Szovjettel való háboru nem tehermentesiti Angliát

Róma, jun. 27. (NST) A keleti harctéri helyzettel kapcsolatban rámutatnak Rómában arra, hogy *már a főerők ütköztek össze* s angol becslések szerint a 2500 kilométer hosszu arcvonalon körülbelül *ötmillió ember* áll egymással szemben. Rómában hangsulyozzák, hogy az angolok reménységei nem mennek teljesedésbe és Angliát a Szovjettel való háboru kitörése *csöppet sem tehermentesiti,* ugyanakkor pedig a Szovjet haderőinek sem sikerül a német és a szövetséges csapatok előnyomulásának megakadályozása, sőt visszavonulásuk is egyre nehezebbé válik.

Hadműveletek

Német hadijelentés

Berlin, jun. 27. (Német TI) A véderő főparancsnoksága közli:

Az első öt hadműveleti nap bebizonyitotta, hogy a szovjet véderő készen állott a Közép-Európa elleni támadásra. Azokban a nyugat felé előugró határivekben, Lemberg (3) és Bialystok (2) körül, amelyek elejétől kezdve ki voltak téve német átkarolásnak s ezért tisztán védekezés céljaira voltak alkalmasak, kötelékeink szovjet támadó csapatok tömöritésére bukkantak. Ennek következtében már az első határcsatározásokban összecsapásra került a sor a szovjet hadsereggel és légi erővel. Valamennyi arcvonalon győzelmes csapataink nagy döntéseket értek el. Közzétételük küszöbön áll.

Egyik tengeralattjárónk Afrikától nyugatra öt ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztett el, összesen 31.500 bruttoregisztertonna tartalommal. Harci repülőgépek az elmult éjjel az angol keleti partok előtt megsemmisitettek három teherhajót, összesen 18.000 tonna tartalommal.

További légi támadások a Temze torkolatánál kikötői telepek és Dél-Anglia egyik repülőtere ellen irányultak. Az angol kikötők aknákkal való elzárását folytattuk. A tengerészet egyik messzehordó ütege a Csatornában haladó ellenséges hajókra tüzelt.

Észak-Afrikában német harci repülőgépek sikeresen támadtak meg angol csapatgyülekezéseket Sidi-Barrani környékén, valamint légelhárító állásokat Tobruknál.

Angol harci és vadászrepülőgépeknek a Csatorna partján intézett támadási kisérleteit tegnap is visszavertük az ellenség jelentékeny veszteségei mellett.

Légi harcokban és légelhárító tüzérséggel kilenc, tengerészeti tüzérséggel két angol repülőgépet lőttünk le. A haditengerészet egyik tengeralattjáró-vadászát a Csatornában két angol repülőgép támadta meg. Mind a kettőt lelőtte.

Az ellenség az elmult éjjel Nyugat- és Északnyugat-Németország különböző helyein kevésszámu robbanó- és gyujtóbombát dobott le. A polgári lakosság csekély veszteséget szenvedett. Különböző helyeken lakóházak pusztultak el, vagy rongálódtak meg. Éjszakai vadászok és légelhárító tüzérek a támadó gépek közül kettőt lelőttek. Ihlefeld százados, az egyik vadászrepülő-csoport parancsnoka, junius 26-án aratta 39. és 40. légi győzelmét.

Negyven szovjet páncélos pusztulása

A Német Távirati Irodához érkezett jelentés szerint junius 25-én nagyszámu szovjet páncélkocsi egyik felvonulási ut mentén az erdőkben támadást készitett elő a német előretörés oldalába. A német légi fegyvernem legismertebb vadászrajainak osztagai azonban megállitották a robogó szovjet páncélosokat, amikor ezek, számszerint mintegy hetven, már csak néhány száz méter távolságra voltak a fő uttól és kedvező fedezéssel akartak a németek ellen előnyomulni. Mielőtt a szovjet páncélosok az őket elfedő facsoportok mögött és a gabonaföldeken fedezéket találhattak volna, a német vadászok rájuk vetették magukat s bombákkal és géppuskatüzzel árasztották el őket. Néhány perc alatt rettentő össze-visszaság támadt a kigyulladó páncélkocsik között. Mikor a sértetlenül maradt szovjet páncélosok egy kis faluba vonultak vissza, német vadászok egy másik raja dübörgött feléjük és bombáit ebbe az összpontositott páncélos csoportba dobta. A bombák a páncélos járművek között estek le. A falu és a páncélosok füstben és tüzben tüntek el. Az ütközet után megállapitották, hogy a hires vadászraj összesen negyven szovjet páncélost semmisitett meg.

„Rapid térképrendszer" Copyright by Pesti Hirlap. Magyarországon kizárólagos joggal.

Huszonnyolc szovjet repülőgépet lőttek le a németek

Egy német zuhanóbombázó rajt, amely junius 26-ikán a keleti arcvonal szakaszán bolsevista páncélalakulatokat, gépkocsi oszlopokat és csapatösszevonásokat bombázott, visszarepülés közben erős bolsevista vadászrepülőkötelék támadott meg. A heves légi harc folyamán a német zuhanóbombázók 28 szovjet gépet lőttek le. A német repülők az előttük felszálló porfelhőkről már messziről felismerték, hogy nagyobb számu szovjet repülőgép szállt fel. A német repülők azonnal támadó helyzetbe hozták gépeiket és teljes sebességgel rávetették magukat a bolsevista kötelékre. A gépek vadul cikáztak ide-oda, világitó gránátok süvitettek a levegőben, néhány percen belül az első bolsevista vadászok már le is zuhantak a mélybe. Közben három szovjet vadász megközelitette a rajparancsnok repülőgépét, mig két másik Rata-gép hátulról támadott. A német rajkapitány éles fordulattal felvette a harcot. Közvetlen támadással elölről minden löveggel tüzelt az ellenséges gépekre és két Rata-gép, mintha villám csapott volna beléjük, lezuhant a földre. Erre a többi szovjet gép menekülni próbált, a német zuhanó bombáz . azonban utánuk iramodtak és még több gépet lőttek le. Az erős kötelékből csak kevés repülőgépnek sikerült elmenekülni a megsemmisitő német tüz elől.

A légihaderő támadásai

A német légi erő támadásai keleten junius 26-án a legnagyobb mértékben folytak a szovjet katonai és hadifontosságu célpontjai ellen. Sok szovjet repülőteret támadtak meg, részben mély repüléssel és azokon igen sulyos pusztitásokat végeztek. Sok helyen utakat, vasutvonalakat és fontos közlekedési csomópontokat helyeztek bombatalálatokkal forgalmon kivül. A fontos közlekedési vonalak elpusztitása annál nagyobb jelentőségü, minthogy a szovjet vasuti hálózat sürüség és teljesitőképesség tekintetében messze elmarad a fejlett középeurópai vasuti hálózatok mögött. A még használható szovjet vasutvonalak és utak a többi ut elpusztitása következtében alig győzik a forgalom lebonyolitását.

Olasz hadijelentés

Róma, jun. 27. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 397. közleménye:

Észak-Afrikában a tengely repülőgépei folytatták a tobruki állások és élelmiszerraktárak szüntelen sulyos bombázását.

Vadászrepülőgépek géppuskatüz alá vettek Sidi el Barrani környékén gépkocsiosztagokat és sátortáborokat. Egy Hurricane-mintáju repülőgépet lelőttek.

Kelet-Afrikában meghiusitották az ellenfél arra irányuló kisérleteit, hogy Galla és Sidamo környékén kikényszeritsék a Dessa folyón való átkelést.

Erős harcok a finn-szovjet határon

Stockholm, jun. 27. (KH) Megbizható hirek szerint a finn-szovjet határon tegnap dél óta erős harcok folynak. Különösen élénk a harci tevékenység Viipuritól (1) nyugatra és délnyugatra, ahol a szovjetcsapatok jól megerősitett állásokban szivós ellenállást tanusitanak.

A Szebasztopol (4) ellen végrehajtott német légi támadás — mint Istanbulból jelentik — sulyos károkat okozott. A kikötőben horgonyzó hajók közül is igen sokat eltaláltak a német repülők légi bombái.

Német légi fölény Finnországban

Helsinki, jun. 27. (Német TI) A keleti német légi fölény most Finnországban is érvényesül. Mig junius 26-án többszáz szovjet repülőgép támadta meg a finn mögöttes országrészek számos helységét, a junius 27-ére virradó éjjel nem volt már semmiféle berepülés.

Éjszakai légi riadók Bukarestben

Bukarest, jun. 27. (MTI) Ma éjjel 11 óra 50 perckor egy óráig tartó, majd egyórás szünet után körülbelül reggel 5 óráig tartó légi riadó volt Bukarestben. Az ellenséges gépek azonban nem tudták a fővárost megközeliteni.

Bukarest ujabb bombázása

Bukarest, jun. 27. A félhivatalos Orient Radio-iroda közli: Csütörtökön félhat és hét óra között ellenséges repülők 14 bombát dobtak Bukarestre. Négyen meghaltak, 12-en megsebesültek; hat épület rombadőlt, 3 pedig megrongálódott.

A diplomáciai arcvonal

Sztalin már május 6-án beszélt a Németország elleni harcról

New York, jun. 27. (Német TI) Az Internatonal News Service jelentése szerint *Sztalin már május 6-án* a szovjet katonai akadémia végzett növendékei előtt mondott beszédében kijelentette, hogy a Szovjet-Uniónak harcolnia kell majd *Németország ellen.* A beszéd egyik fontos része, amit nem hoztak nyilvánosságra, igy hangzott: „Dicsőséges hadseregünknek bármelyik napon készen kell állnia arra, hogy *Németország ellen küzdjön*, még pedig *ellenséges területen*".

A Pravda előkésziti a közvéleményt a „nehézségekre"

Zürich, jun. 27. (KH) Svájci politikai körökben nagy figyelmet keltett a moszkvai *Pravda* vezércikke, amely, ugy látszik, kezdi a közvéleményt a nehezebb időkre *előkésziteni.* A *Pravda* azt irja, hogy a Szovjet ellenségei hatalmas erőket összpontositottak a Szovjet-Unió ellen és ezeket az erőket semmiesetre sem szabad lebecsülni. A harc ezért *roppant kemény és elkeseredett* lesz.

Dánia megszakitotta kapcsolatait a Szovjet-Unióval

Kopenhága, jun. 27. (Német TI) A dán kormány junius 26-án a keleti nagy összecsapással kapcsolatban a következő hivatalos nyilatkozatot tette közzé:

A Németország és a Szovjet-Unió között megindult háboruval az európai nagy háborus viszály uj fejezetéhez érkezett, amely egészen rendkivüli módon le kell, hogy kösse Dánia érdeklődését, mert Németország most keleten olyan hatalom ellen forditotta fegyvereit, amely *éveken át fenyegette az északi államok jólétét és fejlődését.*

A Szovjet-Unió 1939 végén Finnország ellen intézett támadása megmutatta, hogy a keleti veszedelemtől való félelem *egyáltalán nem volt indokolatlan* az északi államokban. Finnország hősies önvédelme az egyenlőtlen harcban a rokonszenv egész hullámait ébresztette Dániában északon harcoló testvéreink iránt. Most, amikor a küzdelem a Szovjet-Uniónak Finnország ellen inditott ujabb támadása után, ismét megindult, a dán népet *ugyanaz az érzés hatja át.* Most azonban Finnország nem egyedül vívja harcát. *Németország vezetésével más európai országokkal együtt küzd az európai kultura alapján álló társadalmi rend védelmében.* Közös európai érdek füződik ehhez a viszályhoz, amelynek eredménye döntően hozzájárul majd ahhoz, hogy megóvja Európa népeit a belső rend felbomlásától.

Jóllehet Dánia ezentul sem vesz részt a háborus viszályban, e közös európai érdeket tekintve *korántsem közömbös számára* az események további alakulása. A moszkvai dán követség visszahivása kifejezésre juttatta ezt a felismerést. Dánia és a Szovjet-Unió között ezzel *megszakadtak a kapcsolatok.*

Ellentmondó hirek angol-szovjet szerződésről

New York, jun. 27. (KH) A „New York Herald Tribune" londoni jelentése szerint Eden és Majszky megegyeztek abban, hogy jelenleg *semmi szükség sem merült fel* arra nézve, hogy Anglia és a szovjet formális szövetségi szerződést kössenek egymással.

New York, jun. 27. (Német TI) Az Associated Press" jelenti Londonból, hogy ottani hirek szerint a Szovjet-Uniót fel fogják szólitani, csatlakozzék a szövetséges kormányok szerződéséhez és *ne kössön különbékét Németországgal,* mig a háboru teljesen véget nem ér.

Cripps visszaérkezett Moszkvába

London, jun. 27. (Reuter.) Illetékes helyről jelentik, hogy *Cripps,* Anglia moszkvai nagykövete Londonból *Moszkvába érkezett.* Nem sokkal a nagykövet megérkezése után *Molotov* fogadta a brit küldöttség tagjait.

New York: Japán kényes helyzetbe került

New York, jun. 27. (KH) Amerikai politikai körök *változatlan figyelemmel kisérik* a japán kormány sorozatos tanácskozásait, amelyeken a német-szovjet háboru által előállott uj helyzettel foglalkoznak. Megállapitják, hogy a japán kormány valóban kényes helyzetbe került, mert mindkét hadviselő féllel érvényes szerződései vannak, amelyek azonban az uj helyzet következtében *ellentmondanak* egymásnak.

Japán egyelőre nem nyilatkozik

Tokió, jun. 27. (KH) Tokióban a külügyminisztérium helyettes szóvivője a sajtófogadáson kijelentette, hogy Japán egyelőre *nem tesz hivatalos nyilatkozatot* a német-szovjet háboruban elfoglalt álláspontjáról, minthogy ez kényes nemzetközi jogi kérdéseket vet fel. A japáni álláspont szerint a nemrég a Szovjettel kötött szerződés nem áll ellentétben a háromhatalmi egyezményben való részvétellel. Az egyik ujságiró kérdésére, hogy a japáni kötvények jelentős áremelkedése a newyorki tőzsdén azt jelenti-e, hogy az ottaniak jobban vagy rosszabbul van informálva a többieknél, a szóvivő azt felelte: *„Azt hiszem, jól vannak informálva."*

Küszöbön áll az angol-finn kapcsolatok megszakadása?

New York, jun. 27. (Német TI) Gripenberg londoni finn követ az amerikai hirszolgálati irodák londoni jelentése szerint felkereste *Eden* külügyminisztert. Londoni diplomáciai megfigyelők azt hiszik, hogy Anglia és Finnország kapcsolatai nemsokára *megszakadnak.*

Német cáfolatok

Berlin, jun. 27. A Német TI illetékes helyen vett értesülése szerint az angol légügyi minisztériumnak az a tegnapi állitása, hogy a németek a legutóbbi hat napon 108 repülőgépet vesztettek, épp ugy nem felel meg a tényeknek, mint a többi hasonló valótlan kimutatás. Ezzel szemben rámutatnak a véderőfőparancsnokság jelentésére, hogy a junius 15-étől 25-éig terjedő időben 136 brit repülőgépet lőttek le, mig a német veszteség 35 repülőgép volt.

Berlin, jun. 27. (NST) A külföldön olyan hirek terjedtek el, hogy *von Papen* ankarai német nagykövet folyó hó 22-én érintkezést keresett a brit nagykövettel és fölszólitotta, hogy Anglia harcoljon Németországgal együtt a Szovjet-Unió ellen. Ugy ezt, mint minden hasonló hiresztelést a Wilhelmstrasse illetékes helye *légbőlkapottnak minősitette és a leghatározottabban megcáfolta.*

Berlin, jun. 27. (Német TI) A szovjet hadijelentésnek azt az állitását, hogy Fehér-Oroszországban néhány arcvonalszakaszon német osztagok szovjet egyenruhákban jelentek meg, Berlinben *képtelen hamis hirnek mondják.* Emlékeztetnek ezzel kapcsolatban arra az angol állitásra, amely szerint a krétai akció során német ejtőernyős vadászok állitólag ausztráliai egyenruhákat vettek fel.

Angol tiltakozás Stockholmban

Amsterdam, jun. 27. (Német TI) Mint a brit rádió jelenti, a stockholmi angol követ *tiltakozott* az ellen, hogy Svédország átengedi a Norvégiából Finnországba irányuló német csapatszállitmányokat és kijelentette, hogy kormánya „igen komolynak" tekinti az esetet.

A német-török szerződés jelentősége

Zürich, jun. 27. (Bud. Tud.) A „Neue Zürcher Zeitung" istanbuli levelezője megállapitja, hogy csak most derül ki, milyen jelentőséggel bir a Törökországgal kötött szerződés *Németország számára.* A szerződés következtében ugyanis Anglia nem küldhet a Szovjetnek segitséget sem a Dardanellákon át a tengeri uton, sem a Kaukázuson át a szárazföldi uton.

A zürichi lap tudósitója továbbá jelenti, hogy a hajóforgalom a Dardanellákon át szinte teljesen megszünt.

Hadiállapot Magyarország és a Szovjet-Unió között

A MTI jelenti:

A szovjet légi haderőnek a csütörtöki nap folyamán magyar terület ellen intézett ismételt népjogellenes támadásai következtében Magyarország a hadiállapotot a Szovjet-Unióval beállottnak tekinti.

A hadiállapot bejelentése a képviselőházban

Pénteken reggel az izgalmas várakozás hangulatában gyülekeztek a folyosón a képviselők. A Magyarország ellen intézett szovjet légitámadást mély felháborodással tették szóvá. Az ülésterem hamar megtelt és **Szinyei-Merse Jenő** nyomban az ülés megnyitása után a következő bejelentést tette az elnöki székből:

— Az egész országban nagy megdöbbenést és mélységes felháborodást váltott ki az a népjogellenes támadás, amelyet a szovjet légi haderő tegnap intézett hazánk egyes területei ellen. Ugy vélem, a Ház minden tagjának érzelmeit is tolmácsolom, amikor *innen a képviselőház elnöki székéből megbélyegzem ezt a minősithetetlen támadást* és egyuttal mélységes részvétünket nyilvánitom az ártatlan áldozatok és hozzátartozóik iránt.

A Ház élénk helyesléssel fogadta az elnök szavait.

Feszült figyelem mellett állt fel ezután szólásra *Bárdossy László* miniszterelnök és a következőket mondta:

— Rövid bejelentést szeretnék tenni. A Ház elnöke méltó szavakkal bélyegezte meg a Szovjet népjogellenes és minősithetetlen támadását. A magyar királyi kormány megállapitja, hogy e támadások következtében *Magyarország és a Szovjet-Unió között a hadiállapot beállt.*

Az egész Ház nagy helyesléssel és tapssal fogadta a bejelentést. Azután a miniszterelnök igy folytatta:

— Még csak egy mondatot. *A magyar haderő a megfelelő intézkedéseket meg fogja tenni.*

Ismét nagy éljenzés és taps tört ki ezekre a szavakra.

Igen eredményes légi támadásokat hajtott végre megtorlásként a magyar légi erő szovjet katonai célpontok ellen

A MTI jelenti:

A magyar légi erő a tegnapi nap folyamán magyar terület ellen ismételten végrehajtott szovjet támadások megtorlásaként a ma reggeli órákban igen eredményes támadást hajtott végre szovjetorosz területen levő katonai célpontok ellen.

Repülőgépeink a támadás sikeres végrehajtása után visszatértek.

Tüzharc Volóccal és Tornyával szemben

A m. kir. honvéd vezérkar főnöke közli:

A f. hó 26-iki orosz repülőtámadások megtorlásaként a magyar légi erő nagyobbszámu repülőgép bevetésével a ma reggeli órákban szovjetorosz katonai célpontokat hatásosan bombázott. A célokban rombolási és tüzkárokat okozott.

A szovjetoroszok a határ több helyén — igy Volóccal és Toronyával szemben — tüzharcot kezdeményeztek. A tüzelést viszonoztuk.

Szovjet repülőgépek ma ujra több helyen berepültek az ország légterébe, de bombázást sehol sem hajthattak végre, mert légvédelmi tüzeszközeink elüzték őket.

Ujabb szovjet repülőtámadás

A MTI jelenti:

Pénteken reggel három szovjet gép támadást intézett Talaborfalva község ellen. Több bombát dobtak az uttestre. Ezenkivül kárt nem okoztak.

Kassán rendes mederben folyik az élet

Kassán a csütörtöki légi támadás után rendes mederben folyik az élet. Mindenki nyugodtan végzi munkáját. A romok eltakaritása erős ütemben folyik. A légi támadás alkalmával Porubszky Gyula rendőrfőtanácsos, légoltalmi parancsnok és vitéz László Árpád tüzoltóparancsnok vezetésével a légoltalmi szervek a legnagyobb önfeláldozással és fáradhatatlanul végezték feladatukat.

A szovjet légitámadás áldozatait szombaton délután négy órakor temetik Kassán. A város a maga halottjainak tekinti őket.

Gayda Magyarország elhatározásáról

Róma, jun. 27. (MTI) Magyarországnak az az elhatározása, hogy kimondja a hadiállapotot a Szovjet-Unióval szemben, Rómában *a legnagyobb megelégedést* keltette. Ennek a megelégedésnek adtak ma kifejezést illetékes olasz körök, amikor a nemzetközi sajtó képviselői előtt a következő nyilatkozatot tették:

— Magyarország elhatározása ujabb kiterjedését jelenti a hatalmas *bolsevista-ellenes arcvonalnak.* Olaszország ebből az alkalomból a szövetséges bajtársi üdvözletét küldi a magyar nemzetnek, amelyhez a régi barátság szálai füzik.

A „Giornale d'Italia"-ban *Gayda* vezércikkben emeli ki a magyar elhatározást, amely az európai helyzet fejlődésének *egyik legérdekesebb esete.* Ez az elhatározás Magyarországnak a hármasegyezményhez történt csatlakozása és az ismételt jogtalan szovjet légi támadások nyomán történt meg. A magyarok még nem felejtették el Kun Béla kisérletét, aki Moszkva megbizásából akarta elpusztitani a magyar hagyományokat és civilizációt. Magyarország e tapasztalatok alapján fel tudta mérni, hogy a bolsevizmus milyen veszélyt jelent és hogy egész Európának össze kell fogni a veszély leküzdésére.

Az „Avvenire" is kiemeli Magyarország hadbalépését a Szovjet ellen.

Olasz lapok a szovjet repülők támadásáról

Róma, jun. 27. (MTI) A ma reggeli olasz lapok hirt adnak a magyar területek ellen elkövetett szovjetorosz légi támadásról. Budapesti jelentéseikben megállapitják, hogy a magyar légvédelem visszaűzte a Budapest felé repülő szovjetorosz repülőgépeket.

A „Messaggero" budapesti jelentésében kiemeli, hogy a magyar városok lakossága a legnagyobb fegyelemről tett tanuságot és nyugodtan végrehajtotta a honvédelmi minisztérium által kiadott utasitásokat

Valamennyi bukovinai magyar a Bácskában van már

Az a nagyjelentőségü telepitési munka, amely május 11-én indult meg a bukovinai magyarság hazatelepitésére, végetért és ma már valamennyi magyar a Bácskában van. A következő munkaprogram ezekután a telepitett községek igazgatásának teljes kiépitése és megszervezése, amelyet szintén vitéz *Bonczos Miklós* államtitkár, telepitési kormánybiztos irányit. Megkönnyiti a munkát az, hogy a hazatért magyarok igen gyorsan beleszoktak az itteni környezetbe és teljes igyekezettel segitségére vannak az intézkedő hatóságoknak.

Most elsősorban a legfontosabb munka, a mezőgazdaság foglalja el az uj telepesek idejét. A földet egyelőre szövetkezeti alapon, közös munkával közös haszonra munkálják meg, a magántulajdon kijelölése csak a gazdasági év befejezése után történik meg. A szerb dobrovoljácok kivonulása után 62 telep maradt üresen 53.000 hold terjedelemben, ebből 23.000 holdat és 28 telepet adtak át a bukovinai magyaroknak. A kormánybiztosság gondoskodott megfelelő mennyiségü haszon- és háziállatról és a gazdasági eszközökről is, mert mindezeket nem hozhatták magukkal.

A legutoljára hazaérkezett telepes csoportok Bajmok község határában kapták meg házaikat és földjeiket. Mindenki boldog, hogy itthon lehet és a Gondviselés kegyelmének tartják, hogy éppen most jöhettek haza, amikor a német-szovjet háboru ujra keresztül gázolt volna falvaikon. Az uj honfoglaló magyarok rendkivül életrevalóak. Egészséges, igaz magyar szellemet hoztak magukkal arra a területre, amelyet a szerb kormányzat a magyarság elleni küzdelmében mint legerősebb segédeszközt akart felhasználni.

Tanukat hallgattak ki Müller Antal rágalmazási perében

Müller Antal országgyülési képviselő, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag és felesége, mint megirtuk, rágalmazás vétsége cimén följelentette *Borlay Károly* mérnököt, a budapesti kövezőipartestület elnökét. Ebben az ügyben a biróság elrendelte a valcság bizonyitását. A tanuk kihallgatását pénteken kezdte meg az ügyben eljáró dr. *Fekete Béla* büntetőjárásbiró.

Schäffer Károly mérnök, utépitési vállalkozó elmondotta, hogy pályázatának benyujtása előtt Müller Antalnéval beszélt. Ez alkalommal önként megjegyezte, hogy pártcélokra hajlandó bizonyos összeget áldozni, mert tudomása szerint enélkül nem „megy" a dolog. Müllerné erre kijelentette, hogy a KIOSz-nál szokták a pályázati összeg öt százalékát lefizetni. Az 50.000 pengős közmunkára szóló pályázat benyujtása után *Müllerné felszólitotta, hogyha a munkát elnyeri, a pénzt neki adja át, mert most inkább a pártnak van szüksége támogatásra, mint a KIOSz-nak.* Az esedékes 2500 pengőt le is fizette százas bankjegyekben. Ugyanez megismétlődött az 1936—37. és 38. években is.

Morvay Endre alpolgármester tanuvallomásában kijelentette, hogy Müller Antal tőle sohasem kérte azt, hogy valamelyik pályázónak közmunka adassék. Amikor jelentést kapott a Müller Antal elleni panaszokról, utasitotta vitéz Becske tanácsnokot, hogy semmiféle pártfogással ne törődjék, javaslata megtételénél egyedül a székesfőváros érdekeit tartsa szem előtt.

Vitéz *Becske Kálmán* székesfővárosi tanácsnok vallomása szerint Müller Antal a pályázatokkal kapcsolatban nem kért tőle semmit, de ezt nem is vehette volna figyelembe, mert a kövező munkálatokat szigoruan ugy osztják fel, hogy felerészben mérnökvállalkozók, felerészben kisiparosok kapják.

Proczeller Bálint vállalkozó szerint, amikor egy munka elnyerése végett Müllernénál jártak, Müllerné azt mondotta, hogy *a vállalkozási összeg öt százalékát kell leadniok.*

Király Kálmán nyugalmazott fővárosi tanácsnok szerint Müller többször érdeklődött különböző kisiparos pályázók ügyei iránt, de fellépése nem keltette azt a benyomást, mintha protezsálni akart volna. *Heverdle István* utépitési vállalkozó hallott arról, hogy Müller képviselőéknél „bizonyos anyagiakkal" kell jelentkezni, de ő és Müllerék között erről soha nem esett szó. *Viola Rezső* fővárosi műszaki főtanácsos szerint Müller csak néha érdeklődött nagy általánosságban a pályázatok sorsa iránt. Ilyen irányban azonban mások is érdeklődtek nála.

Helfenstein Károly kövezőmester vallomása szerint Fekete KIOSz-igazgató kijelentette, hogy *pályázata kedvező elintézéséhez pénz kell és pedig a vállalati összeg öt százaléka. Kijelentette, hogy ő csak közvetitő, a pénzt Müllernek juttatja.* Nem volt szó arról, hogy az összegek pártcélokat szolgálnának. Fekete igazgató felhivta őt, hogy más pályázó iparosokat is hozzon hasonló feltételek mellett. A megpályázott munkát később meg is kapta. A tanu becsatolta az iratokhoz azt a fedezeti váltót, amelyet az ügyből kifolyólag beváltott.

Schäffer Antal utépitési vállalkozó szerint, amikor Müller Antalt pártfogásért fölkeresték, ez Fekete igazgatóhoz utasitotta őket, aki kijelentette, hogy *segiteni fog, de csak megfelelő ellenszolgáltatásért. Fekete igazgató elmagyarázta, hogy a vállalati összeg öt százalékát kell lefizetni. Handl István* kövezőmester is járt Fekete igazgatónál, aki *Müller Antal javára a vállalkozási összeg öt százalékát kérte.* Ő azonban csak ennek felét ajánlotta fel, mire másnap ajánlatát elfogadták. *Fekete József* igazgató kijelentette, hogy soha semilyen formában Mülleréktől megbizást nem kapott arra, hogy pénzt kérjen vagy váltót fogadjon el pályázati kérelmek sikeres elintéztetése céljából. Nem is fogadott el senkitől sem pénzt, sem váltót. A biróság az ellentétesen valló tanukat egymással szembesitette, ez azonban eredménytelen maradt. *Fekete József megeskētését mellőzték, a többi tanu vallomására esküt tett.*

A tárgyalást hétfőn folytatják.

Álcázott szovjet repülők alattomos támadása Kassa ellen

— A Pesti Hirlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

Kassa, jun. 27. A kassaiak még most is annak a páratlan orvtámadásnak hatása alatt élnek, amely csütörtökön délben érte a Felvidék fővárosát. Nemcsak szörnyü, kegyetlen orvtámadás volt ez, de erkölcstelen is, mert a szovjet gépek magyar jelzést öltöttek magukra, hogy félrevezessék légvédelmünket és igy kerültek Kassa háztömege fölé. Déli napsütésben keringett a három „magyar" gép Kassa fölött. Hamarosan negyedik gép is csatlakozott hozzájuk. A kassai közönséget ezzel a hamis jelzéssel természetesen megtévesztették. Az utcán járókelők megálltak, azt hitték, hogy magyar gépek gyakorlatoznak Kassa fölött

Bizonyos, hogy a négy támadó gépnek a parancsnoka olyan ember volt, aki az egykori Cseh-Szlovákiából menekült el annakidején a Szovjet-Unióba és sokszor járt Kassán is. A gépek a Bankó-hegy felől jöttek, alacsonyan szálltak, pontosan tájékozódtak Kassa városa fölött, azután eltüntek a kassai hegyek mögött. Eltünésük csak pár percig tartott. Amikor ujra megjelentek a Bankó ormánál, már dobták is bombáikat.

Az orvtámadók feltétlenül pontos tervek alapján dolgoztak. A főposta mellett a hatalmas országzászlót is célba vették. Csodával határos, hogy a magyar zászló rudja épen maradt, a zászló még csak meg sem sérült, pedig alig öt lépésnyire a bombák valósággal egyre-másra robbantak.

Szerencsére a kitünő postatisztikar, férfiak és nők, nem vesztették el lélekjelenlétüket, a robbanás után azonnal megkezdődött a mentés.

Huszonhét bombát dobtak le a támadók Kassa városára. Az első bombájuk öt méter mélyre befuródott a földbe, de nem robbant fel. A honvédség ezt a bombát már eltávolitotta leesési helyéről és szombaton reggel felrobbantják Kassa határában.

A repülőtámadásnak, mint ismeretes, husz halottja van. A halottakat a kassai városi temető halottasházában ravatalozták fel és szombaton temetik. *Pohl Sándor* polgármester bucsuztatja őket.

— Bizony, nagyon szomoruak vagyunk — mondja Pohl polgármester —, hogy a mi féltve őrzött Kassánkat érte a szovjetrepülők galád támadása. Nyilván ismerős kezek szerették volna ezt a nehézsorsu várost teljesen elpusztitani, de a magyar légvédelem ezt megakadályozta. Meg kellett tudnunk, hogy ezek az orvtámadók arra is képesek, hogy álruhát öltsenek. A mentés teljes erővel folyik. A honvédség és a rendőrség együttesen vesz részt a mentésben, a város légvédelmi és légoltalmi csapatai hiven teljesitik kötelességüket, a város lakosságának biztonsága érdekében mindent megteszünk.

Este Kassán is kihaltak az utcák, csak a légvédelmi és légoltalmi csapatok éberek. Kassa lakossága teljesen nyugodt és fegyelmezett, de a szovjet repülők alattomos támadását egyhamar nem fogja elfelejteni.

Kelemen Ernő.

E héten az ujburgonya 12, a káposzta 10, a főzőtök 20 fillérrel olcsóbbodott

A háziasszonyok megkezdték a zöldborsó eltevését

Hétfőn 8, pénteken 4 fillérrel szállitották le az ujburgonya árát, *szombaton a háziasszonyok már 20 fillérért szerezhetik be.* Most *Csanád* megye szállitja a legtöbb ujburgonyát, a jövő héten várják a *szabolcsi* árut is. A konyhakerti termékek közül *Szentes* és *Csongrád* vagontételben küldi az uj káposztát, *Hort* és *Heves-Csány* pedig a főzőtököt. Mindkét cikk lényegesen olcsóbbodott. *A zöldborsó ára pénteken nagyot zuhant,* mert az uradalmak a meleg miatt sok fehéredő borsót szállitottak. De ennek a szeme is alkalmas főzésre, *sőt téli eltevésre is.* A konzervgyárak már megkezdték a bevásrlást. A jövő hétre várja a piac a *szolnokvidéki zöldbabot.* Ha a tömegáru bejön, 20—30 filléres árcsökkenésre lehet számitani. A gyümölcspiacon befőzni való spanyolmeggyet, málnát, sőt már korai érett egrest is árusitottak. *Az idei baromfi árát átlagosan 10—20 fillérrel mérsékelték.*

A háziasszonyok pénteken a következő árak mellett szerezték be szükségleteiket:

Ujburgonya 20—22, fejeskáposzta 22—30, kelkáposzta 28—60, főzeléktök 26—56, vajbab 88—120, zöldborsó: friss szedésü 26—30, egyéb minőségü 23—24, uborka 100—150, spárga 50—180, fejessaláta 5—12, retek 8—20, kalarábó csomó 16—32, karfiol 100—160, paraj 56—70, sóska 36—56, uj fokhagyma csomó 16—70, kisebb zöldhagyma 14—18, főzni való 20—50 fillér.

A gyümölcspiacon a cseresznye 90—220, a földieper 80—220, a meggy 100—200, a ribizke 70—130, a málna 200—280 fillér.

A baromfipiacon az élő tyuk drb 350—800, a tisztitott tyuk kg 260—350, a tisztitott csirke 340—500, a tisztitott ruca 280—380, a lud 230—390 fillér kilónként.

A tojáspiacon a teatojás 15—16, a főzőtojás 11—14 fillér. A batyuzó kistermelők a csarnokokban a friss, vegyes tojást 13—15 fillérért kinálják.

A háztartások megkezdték a zöldborsó téli eltevését. *A befőző cukor kiutalása folyamatban van,* a spanyolmeggy és a cseresznye befőzésének ideje elérkezett.

Vladár Gábor beszéde a budapesti evangélikus egyházmegye közgyülésén

A budapesti evangélikus egyházmegye közgyülésén *Kemény Lajos* esperes-elnök, kormányfőtanácsos imája után az egyházmegye felügyelő-elnöke, dr. *Vladár Gábor* titkos tanácsos mondott megnyitót. Kifejtette, hogy *a közért való szolgálat nem jelentheti az egyéniség teljes megsemmisülését,* hanem csak azt, hogy *az egyéniség ne akarjon az egész fölé kerekedni.* Nemcsak az egyesek állhatnak szembe a szolgálat követelményével, hanem csoportok is. Elszomoritó jelenség, hogy gyülekezetekben pártok alakulnak, amelyek szembehelyezkednek a többség választásával.

Az elnöki megnyitó végén dr. *Vladár* köszöntötte a 75 éves dr. *Raffay Sándor* püspököt, majd *Kemény* esperes olvasta fel évi jelentését.

Szines hirek

Egy japáni mérnök megépitette az első napfürdőkályhát, melyben a viz kizárólag a Nap besugárzása következtében 60 fok Celziusig hevithető.

A hajóforgalom Európa és Amerika között óriási mértékben összezsugorodott. Ezidőszerint csak egy hetenkénti járat áll még fönn Lisszabon és New York között, valamint egy kéthetenkénti járat a spanyol Vigo kikötőjéből. A finnországi Petsamóból is mentek még hajók, de teljesen rendszertelenül.

Egy losangelesi filmszinésznő arcát egy kaliforniai luxusszállodában megcsipte egy féreg. Mivel a szinésznő a csipés következtében a filmfelvételeken néhány napig nem vehetett részt, a szállodaigazgatóság kénytelen volt neki 10.000 dolláros kártéritést fizetni.

Norvég tudósok a rák elleni küzdelem és bizonyos fizikai problémák kutatásának céljaira 1.8 millió voltos magasfeszültségü berendezést épitettek, mely az egész világ legnagyobb ilynemü berendezése.

A fókatej zsirtartalma a tehéntejét tizszer meghaladja. Valószinüleg ezzel magyarázható, hogy az ujszülött fókák az első hetekben átlag 20 kilóval gyarapodnak.

173 utasa veszett el a megtorpedózott török hajónak

Istanbul, jun. 27. (KH) Alexandriából hivatalosan megerősitik, hogy a *Ripa* nevü török hajót szerdán éjjel megtorpedózták. A hajó 200 utasa közül azért pusztult el 173, mert csak egy mentőcsónakot lehetett vizrebocsátani, többre nem volt idő, miután a hajó a torpedó robbanása folytán kettészakadt. Ankarai félhivatalos közlés szerint az utasok között 100 török tengerésztiszt is volt.

A Pesti Hirlap gyüjtése a hirlapirók nyugdijintézetének

A Pesti Hirlap csekklapjain a Hirlapirók nyugdijintézete javára az érkezési napok sorrendjében az alábbi ujabb adományok folytak be:

Dr. bedői Markos Olivér, Bp., dr. Záborszky István, Bp., Nagy Nándor, Bp., N. N., Bp. 10—10 P.

Özv. id. Matskóssy Józsefné Bp., Keill Elemér Debrecen, id. Bohus Rezső Bp., Jakatffy Pálné Bp., Nevihostényi Gyula Bp., dr. Rácz Lajos Bp. 5—5 P. — Kovács Gábor Bp., dr. Kráczly Béla Bp. 4—4 P. — Thaisz Sándor Debrecen 3.20 P. — Pázmán Rikárd Bp., vitéz Berde G. Bp., Gusztin Mihályné Jászfényszaru, Habányi József Ilosva, özv. dr. Vargha Józsefné Bp., Pocsubay József Bp., özv. Oláh Endréné Istenmezeje. dr. Akruczky Árpád Bp. 3—3 P. — Demeter Kálmán, Kabay Jánosné Bp., Tóth Ida Püspökladány, dr. Csupor József Bp., Dienes Gusztáv Tápiószele, Tárnok Géza Ózd, dr. Marcsek János Bp., özv. dr. Öreg Béláné Bp., Ladányi Károly Okány, id. Oszter Miklós Soltvadkert, özv., Blazsek Agostonné Bp., Pogány Ilona Bp., özv. Laucsek Gyuláné Bp., id. Sipos Lajos Kispest, Z. Psodola Aladárné Velence, Dinich Károly Bp., Fischer Sándor Bp., Dalmady Iván Bp., Schwartz Dániel Bp., Wendel Richárdné Dunaharaszti, Bende Sándor Bp., Boronkay Sándor Bp., Pásztor György Öcsög, özv. Vécsei Antalné Hajduszobszló, özv. Körmeny Lajosné Bp., Vozáry Miksa Szeged, Hajós Lászlóné Bp., Brainz Henrik Bp., Hajdu Amália Nagykőrös, Rácz Gusztáv és neje Budakeszi, Mozri Károly Bp., Zakkay Aladár Abony, zöv. Rosznáky Istvánné Pestszentlőrinc, Andor Jenő Pestszentlőrinc, Karponay Elemér Kolozsvár, dr. Kubinyi Géza Bp., Endrényi József Szeged, Bihany József Kisalag, Praethauser Károly Klotildliget, Sulyva János Pestszentlőrinc, özv. Szentpétery Lajosné Bp., Horváthy Lóránd Rudabánya, Szegfi Ilona Bp., Ehn János Rákospalota, dr. Magléczy Jenő Nyiregyháza, Dombay Kornél Bp., Kókay István Rákoscsaba, Krősz Elemér Miskolc, Eller Ferenc Pócsmegyer 2—2 P. B. Páll Mária Bp., Vida József Csabdi 1.50—1.50 P. — Engler Józsa Bp. 1.20 P. — Mintó János Tárca 1.10 P. — Özv. Kundráth Jánosné Bp., özv. Gaál Józsefné Bp., Horváth Győző Bp., Nemes Gyula Szolnok, özv. Komlósi Vilmosné Kispest, dőri Dóczy Mária Bp., Kiss László Kispest, Augusztin János Soltvadkert, Óvári Elza Ujszeged, Dévényi Imre Bp., Kádas János Miskolc, özv. Deák Imréné Miskolc, Ábel Antal Bp., Staffa Ferenc Pestszentlőrinc, Pétek Péter Kisszállás, Wirth Árpád Bp., özv. Biernaczky Zsigmondné Bp., Temesváry István Cegléd, Budai Anna Bp., Lamos Sándor Cegléd, vitéz Zalántay Vilmos Bp., Mokos Márton Bp., özv. Belákné Bp., Srivalsi Gizella Bp., Jeszenszky Sándor Bp., Sánta Albert Bp., özv. Scheffer Tivadarné Borgófrund, Benes Lajos Bp., Nagy Gyula Bp., Liedmann Hugó Bp., dr. Kormos Emil Bp., özv. Kis Zsigmondné Bp., Dittler Ida Bp., Lőrinczi Dénes Bp., Láner Károly Bp., Postahivatal Bácsbokod, Berecz József Bp., dr. Kerner Géza Bp., Kiss Dezső Bp., Horváth Irma Bp., Bp. IX., Soroksári-ut 6. II. 11., dr. Szöllőssy Béla Bp., Ifju Tamás Bp., Biró István Ujszász, Molnár József Komárom, Burborits Jenő Fegyvernek, Sallay Ivánné Alsógöd, Oláh Jánosné Hatvan, özv. Hajas Tamásné Hatvan, vitéz Somjay Gyula Püspökladány, özv. Litay Árpádné Gödöllő, Dercsényi Béla Gödöllő, Petrovay Miskolc, dr. Gadzey Viktor Rákosszentmihály, Balázsi Jenő Soltvadkert, Gerendics János Tisztarofi 1—1 P. — Csontos Pál Bp. 60 f. — Simány József Nagyvárad, Törseök Gyula Pestszentlőrinc, Pákozd Lajos Csodakut. özv. Tóth K. Bp., Keresztury Zsófia Tápiószentmárton, Nagy János Bp. 50—50 fillér.

Sinay Károlyné, Debrecen, Baróthi Károly Bp. 20—20 P.

Berta Ilona, Bp. 10 P.

Miskovics Pál Palánka 6 P. — Dr. Kerczsy Jenő Bp., dr. Kovács Péter Gyoma, Sebestyén János Pestujhely, Hulub József Bp., özv. Breyer Sándorné, Schmall Gyula Szombathely, Tóth János Szeged, dr. Szentpétery Gyuláné Bp., Majoros Zsuzsa Pestszenterzsébet. Forgács Károly Bp., Seres Jenő Bp., dr. Tóth István Bp., özv. Hegedűs Ferencné Bp., Máriásy István Miskolc 5—5 P. — Poszek Gyula Bp., Dobokay Béla Bp., Széll Rózsa Bp., Traeger Zsigmond Bp., özv. Léder Ferencné Bp., Andor Károly Szolnok, özv. Kovács Gerőné Derecske, Rusztrich János Bp., Madacsay Imre Bp., Krausz Julia Bp., Kováts Lajos Bp. 3—3 P. — Beszédes Zoltán Gádoros 2.88 P

Feisztvánszky Ákos Bp., Fehér Kálmán Bp., Nagy Károly Nagykáta. Bonyhay Lajos Tiszafüred, Deák Béla Bp., Rosta Cs. Bp., Pöschl Ferenc Bp., Kristó Gyula Bp., Gál János Bp., Zsimney Péter Bp., Wachter Miklós Albertfalva, Goda K. Gyula Bp., Baum Amália Zalaegerszeg, Jeszenszky Lajos Bp., Krepsz Lőric Bp., Hiledmánovits Vince Szeged. özv. dr. Horváth Kálmánné Bp., Vaju Kálmán Szolnok, dr. Török Ottó Szekszárd, Kiss József Budafok, Lehoczky Egyed Miskolc, Kócze Sándor Szeged, Puky István Bp., Liebl József Bp., Kiss József Bp., özv. Bara Arnoldné Bp., Megay Meisner Ernő Bp., Püspöky Gyula Bp., Dorgó Lajos Keszthely. id. Szilágyi Gyula Bp. 2—2 P. — Jóoky Miklós Bp. 2 P. — Fellner Gyula Bp., Hirsch Emilné Bp., Gulyás Balázs Szolnok 1.50—1.50 P. — Hódy Gyuláné Bp., Zs. B. Bp., Major Márton Bp., Pongrácz Ábrahám Balassagyarmat, Rejtő Adorján Bp., Fósi Kiss Zsigmond Bp., özv. Duday Sándorné Máriaremete, Kőszegváry Ernő Bp., özv. Palotay Istvánné Bp., Reuch Imre Leányvár, dr. Eőrös Károly Bp., Joó Ostvóm Nagybánya Varga K. Károly Rákoshegy, Mocsári András Rákospalota, Kőszegi Oszkár Szolnok özv. Szilágyi Béláné Bp., Vályi Béla Bp. Mikán Ferenc Losonc Makay Balázs, Balogh Irén Bp., Pintér Miklós Bp., Károlyi Lajos Mátyásföld. Török István Cserháza, özv Szondy Lászlóné Erdliget, Fencsák Richárd Bp., Varga Endre Bp 1—1 P. — Özv. Jáky Nándorné Bp., Vánk József Szeged. özv. Halácsy Jenőné Bp. 50—50 fillér.

Eddig összesen befolyt — — — 3.972.28 P
Kiadóhivatalunkhoz érkezett — — 256.60 P
A Pesti Hirlap gyüjtése eddig — 4.228.88 P

Alföldünk éghajlata

Irta Cholnoky Jenő

Egy német tudós meteorológus megpróbálta, hogy Földünk minden területét valamiféle éghajlat-rendszer skatulyáiba beossza. Bizonyos fő jellemvonásokat vett figyelembe. Ilyenek például az évi közepes hőmérséklet, a hőmérséklet évi ingadozása, az eső és hó mennyisége, azután meg, hogy ebből az esőből meg hóból mennyi esik le tavasszal, nyáron, ősszel és télen, stb. Ilyen és még néhány más jellemvonás alapján állitotta fel skatulyáit s minden vidék éghajlatát igyekezett valamelyikbe beleerőszakolni. Nagyrészt sikerült is, *csak éppen hazánkkal nem birt.* Ezzel ugy járt, mint a somogyi kanász a bojtárjával. Ráparancsolt, hogy olvassa meg a malacokat. Jó idő multán megkérdezi, hogy „megolvastad már?“ — „Mind megolvastam már, csak ezt az egyet nem tudom megolvasni, mert mindig ugrál!“

A mi hazánk éghajlata is mindig ugrál. Mert hazánk Európa három jól jellemzett éghajlat-vidékének éppen az összeszögelésében van, tehát majd ez, majd amaz az éghajlatvidék érezteti hatását. Délre van tőlünk a *földközi-tengeri éghajlat.* Ezt főképpen az jellemzi, hogy a nyár nagyon száraz és ősszel, meg tavasszal van sok eső. Északnyugatra van tőlünk az *óceáni éghajlat.* Ezt az jellemzi, hogy minden hónapban van eső vagy hó és hogy a tél és nyár közt nincs nagy hőmérsékletkülönbség. Keletre van tőlünk a *kontinentális éghajlat.* Itt nyáron esik az eső, a tél száraz, a nyár forró, a tél hideg.

Mármost megesik, hogy az óceáni éghajlat lendül fölénk s esetleg egy-két évig ebben van részünk, mint most is. Ekkor sok az eső, magasra duzzad a talajviz, folyóink szokatlanul megáradnak. Egyszercsak aztán a Földközi-tenger éghajlata kerül fölénk, akkor meg nagy nyári szárazság fenyegeti a termést, ősszel meg temérdek az eső. De az sem ritkaság, hogy a keleteurópai, kontinentális éghajlat lesz urrá hazánk fölött, akkor meg csikorgó hideg, száraz tél után száraz tavasz és forró, száraz nyár következik s hazánkban helyenkint valóságos sivatagok támadnak.

Éghajlatunk szeszélyességét nem lehet megváltoztatni

Amikor a Tiszát szabályozták és megszüntették az árvizek határtalan kiterjedését, akkor szakadt ránk a 60-as évek aszálya. A magántudósok a Tisza szabályozásának tulajdonitották azt. Hiába beszéltek azok, akik valóban értettek hozzá, hogy *annak a néhány százezer holdnyi vizterületnek semmi hatása sem lehet hazánk esőmennyiségére,* gorombán lehurrogták őket. Csak akkor hallgattak el örökre, amikor a 70-es évek végén rendkivüli nagy nedvesség volt az országban, a Balaton kiöntött és elpusztitotta a füredi parti sétányt, Szegedet elöntötte az árviz, stb. Debrecenben olyan sár és viz volt az utcákon, hogy, amint a debreceniek mondták, ölben kellett kivinni a kutyákat, hogy egy kicsit ugathassanak.

Éghajlatunknak ezt a szeszélyességét semmi módon sem lehet megváltoztatni. Ehhez minden emberi erő semmi. Gondoljuk el, hogy 20 kilométer magas, folyton mozgásban lévő, óriási levegőtömegben mennek végbe azok a jelenségek, amelyek az időjárást szabályozzák. Könnyü kiszámitani, hogy *egyetlen nagyobb zivatar megszüntetésére nem volna elegendő földünk egész szénkészletének elégetésével nyert erő.*

A légköri örvénylések fontos szerepe

Minden esőnek az az oka, hogy a levegő valami okból fölemelkedik. Ezt bizony tudni kellene minden művelt embernek, de különösen tudniok kellene azoknak, akik irásosan szólnak bele az Alföld gazdálkodásának kérdésébe. A fölemelkedés oka lehet például az, hogy a napsütés következtében a talaj nagyon fölmelegszik, ettől fölmelegszik a levegő legalsóbb rétege s emiatt ugy megritkul, hogy megbomlik az egyensuly s ez a meleg levegő fölfelé rohan. Ez a tünemény a *zivatar.* De ennél fontosabbak az ugynevezett *ciklónok,* vagyis *légköri örvénylések.* Ezek óriási területre, sokszor egész Európára kiterjedő tünemények. Ezekben a levegő **az óramutató járásaival ellenkező irányban kering s** ennek következtében **a gyorsabban** keringő felső rétegek ugy hatnak az alsókra, hogy fölemelik a levegőt. Nagy területen **bőven hull ilyenkor** az eső, az mindegy, hogy homok, vagy agyag, gyöp, vagy kopárság, erdő, vagy művelt föld van-e alatta. *A legelemibb tévedés azt hinni, hogy a földfelszin növényzetének megváltoztatásával ezeknek a légköri, óriási örvényléseknek a mechanizmusán csak egy parányit is tudnánk változtatni.* Már pedig hazánk esőzésének 90 százalékát az örvénylések okozzák, még akkor is, ha zivataros az esőzés, mert a zivatarok rendesen az örvénylésekben keletkezett frontokon jelentkeznek.

Hogy az erdőnek, meg a vizfelületeknek mennyire nincsen befolyásuk az esőzésre, csak néhány csattanós példát hozok fel. A Máramarosi-havasokat Európa legnagyobb kiterjedésü, rengeteg hegyi erdősége boritja s a csapadék (eső és hó) évi mennyisége 1000—2000 milliméter (vagyis egy-két méter vastag vizréteg boritaná be az olyan edény vizszintes fenekét, amelyből közben semmi sem párologna el és semmi sem szivárogna el, hanem egész éven át szabadon esne bele az eső, meg a hó). Ezzel szemben a dalmáciai meg montenegrói Karszt-felvidék Európa legkopárabb területei közé tartozik. Rettenetes sziklavilág, még termőföld is csak egyes foltokban van rajta. És mégis! Cetinje közelében van egy meteorológiai állomás Cirkvicén s ott évenkint 5 méter, vagyis 5000 milliméter esőt jegyeznek! Pedig a Máramarosi-havasok még magasabbak is, mint ezek a hegyek!

Szibériát óriási erdőség, Földünk legnagyobb, egységes rengetege boritja be és az esőzés mennyisége nagyon kevés. Ha az erdőt kiirtják, helyén nem igen lehetne földet művelni a szárazság miatt!

A Balaton keleti végén van Kenese. A nyugati szél a Balatonról minden párát erre hajt és mégis, Kenese hazánk egyik legszárazabb helye, az évi csapadék csak 550—600 milliméter közt van!

Az Alföld jövője

Hazánkban az eső mennyiségét csak ugy tudnánk megnövelni, ha lehordanánk a Dinári-hegységet, vagyis a Karszt-felvidéket, meg az Alpokat és a Kárpátokat. Erre azonban, azt hiszem, még szövetkezeti uton sem lehetne vállalkozni.

Alföldünk hol vizhiánnyal, hol vizbőséggel küzködik. A vizhiányon öntözéssel némileg segiteni lehet s ezen most fáradoznak legkitünőbb szakembereink s meg vagyok győződve róla, hogy sikereket fognak elérni, de csakis a mai, nagyon fejlett technikai eszközökkel. A tulságos vizbőségen segiteni sokkal nehezebb feladat, de ez a katasztrófa szerencsére csak ritkán látogat meg bennünket. Az itáliai, meg hollandiai lecsapolásokkal nem lehet hazánkat összehasonlitani. Aki ilyen hasonlitásokat tesz, az elárulja, hogy halavány fogalma sincs az illető területek éghajlatáról.

Sajnos, a mi alföldi éghajlatunk nem nagyon kedvező és az Aldföldből olyan dúsan termő területet csinálni, mint a Po sikság, vagy Hollandia, teljes lehetetlenség. Ilyenről beszélni nem utópia, hanem tudatlanságból származó fantazmagória!

Robbanás Nagytétényben

A MTI jelenti:

Ma reggel 7 óra 30 perckor a nagytétényi fensikon levő egyik kisebb katonai robbanószerraktárban robbanás történt. Kivizsgálás folyamatban.

Tűz a Vacuum ásványolajfinomitó almásfüzitői telepén

A MTI jelenti: A Vacuum ásványolajfinomitó almásfüzitői telepén pénteken reggel üzemzavar következtében tüz támadt. A gyári tüzoltóság azonnal működésbe lépett s ennek köszönhető, hogy az időközben megérkezett győri, komáromi és tatai tüzoltóság segitségével sikerült a tüz terjedését megakadályozni és a tüzet hamarosan eloltani. Kivonult a budapesti tüzoltóság is. A gyári alkalmazottak közül ketten sulyosabban, hárman könnyebben megsebesültek.

A tüznél megjelent *Kádas Károly* iparügyi államtitkár, aki meglátogatta a komáromi **kórházba szállitott sebesülteket is** és nekik példás, bátor magatartásukért az iparügyi miniszter köszönetét fejezte ki.

A vizsgálat megindult.

Hány éves vagyok?

A „régi jó időkben“ ezzel a kérdéssel a legritkább esetben támadták meg a szegény védtelen, legfeljebb egy enyhe kis hazugsággal vértezett nőket. Általánosan átérzett lovagiasság fütötte a közhangulatot is abban az irányban, hogy csak egészen elkerülhetetlen esetekben: birói tárgyalás vagy hasonló megpróbáltatások idején intéztek ilyen indiszkrét kérdést a női nemhez.

A mai háborus világban azonban nincs pardon, — szint kell vallani minden irányban. Ez a szomoru igazság jutott eszembe a napokban, amikor egy fővárosi barátnőm azt panaszolta: „Képzeld, ha cipőt akarok venni, be kell vallanom, hány éves vagyok! S pont nekem — igy méltatlankodott szegény tovább —, a házmester és a vici előtt is, akiknek kezén átmegy a cipőjegyem, kell beismernem, hogy idősebb vagyok, mint a férjem! Ezt a sikeresen őrzött titkomat is ki kell szolgáltatnom!“

Hát igen, mert ma még azzal a fentemlitett kegyes kis hazugsággal sem mert magát vértezni a bátor honleány. Ma mindent kikutatnak, de ami a legborzasztóbb — hiteles adatokkal — a szegény nők életkorát is.

Hol vannak azok a boldog idők s olyan boldog emberek, mint az a juhpásztor, akitől megkérdezték, hány éves és aki azt felelhette, hogy „számolni szoktam a juhaimat, a pénzemet is, amikor a fizetésemet kapom, de az éveimet minek számoljam! Abból nem fog elveszni egy sem!“ Vagy a mi kedves, öreg, régifajta analfabéta szakácsnőnk, akitől a most legutóbb lezajlott népszámláláskor megkérdeztük, hogy milyen évben született. Amire ő a legtermészetesebb hangon felelte: „Ki az ördög tarthatja a fejében, hogy mikor jött a világra!“

Uton, utfélen az ember mellének szegezik ezt a kérdést, hány éves! Jól mondom, hogy uton! Mert ha a határt akarja átlépni az ember, akkor is fontos az életkora. Amelyik nő a szomoru 60-at betöltötte, annak már nem kell kiutazási engedély, elég neki a vizum. „Ez az első eset — mondta erre egy fiataloskodó nagyanya —, hogy egy kis hasznom volt az öregségemből.“ De tényleg, ma, amikor nagymamák vigan bicikliznek, mint azt olyan kedvesen irta le Bethlen Margit, össze kellene fogniok a negyvenen felülieknek és kicsit több figyelmet kérni a hatósági vallomáskényszertől ezen a téren.

Hiába, az ember — a nő — nem szeret negyvenen felül lenni! Kerülgeti is azt a veszedelmes negyvenet, mint macska a forró kását és amikor végre bevallottan belelép, akkor rendesen már régen tul van rajta. Mint az a dadogó, aki figyelmeztetni akarja társát, hogy kerülje ki a sarat. S mire kinyögné szegény, hogy „Vivivigyázzon“, már csak azt mondhatja: „M-m-már belelépett!“

Mindenféle okból, mindenféle alkalommal, népszámlálás, adóbevallás, tartalékbevallás, jegyváltás, háborus munkára való alkalmazás esetén azt harsogják felénk; valljuk be, hány évesek vagyunk. Mintha felénk szögezett megafontölcsérekkel volnánk körülvéve! Mult Szilveszterestén egy vendégünk azzal akart szórakoztatni bennünket, hogy ő mellékes apró adatokból és merően megfigyelve bennünket, mindnyájunkról pontosan megmondja, hány évesek vagyunk. Erre egy szellemes, kedves, középkoru asszony viharos derültség közepette felállt s azt mondta, hogy ő ilyen csunya játékot nem játszik.

Hát kérem, kedves hatósági vendég, — mi asszonyok igazán nem szeretjük ezt a csunya játékot. Tessék velünk kíméletesebben elbánni!

Mouche.

Politikai élet

Bárdossy László miniszterelnök, amikor a kormány vezetését átvette, tudvalévően nem költözött be a miniszterelnöki palotába. A miniszterelnök most, a hagyományoknak megfelelően, magánlakásából beköltözött a Sándor-palota miniszterelnöki lakosztályába.

A magyar-szlovák társadalombiztositási kérdésekkel kapcsolatban — a MTI jelentése szerint — a belügyminisztériumban a magyar és a szlovák kormány megbizottai között dr. *Kádár László Levente* államtitkár és dr. *Braxtatoris Sándor* szlovák miniszteri osztályfőnök elnöklésével előkészitő megbeszélések folytak. Az eszmecsere egyelőre csak a végleges rendezés előkészitését szolgálta, amelyre előreláthatóan augusztus első felében kerül sor.

Az országgyülés bizottságaiból: a felsőház-bizottság kedden tárgyalja a 36-os országos bizottság működésének meghosszabbitásáról szóló javaslatot. A képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága gróf *Széchenyi Lajosnak* önmaga ellen tett összeférhetetlenségi bejelentési ügyében a tárgyalást julius 28-ra tüzte ki.

Báró Bánffy Dániel földmivelésügyi miniszter legujabb tájékoztatója szerint junius 16—22-éig ujabb 1035 kat. hold került viz alá. Az emlitett héten 31.500 holdat vizmentesitettek; a vizkárt szenvedő területek 236.835 holdra csökkentek. A Tisza vizállása e héten erősebben apadt.

Uj felsőházi tag. A Műegyetem közgazdasági tudományi kara a felsőházi tagságáról lemondott dr. *Fellner Frigyes* helyére felsőházi tagnak megválasztotta báró *Kaas Albert* egyetemi tanárt, a kar ezidei dékánját és felsőházi póttagnak dr. *Egyed István* egyetemi tanárt.

Német-francia tárgyalások Párisban

Vichy, jun. 27. (MTI) Párisban francia-német tárgyalások folynak. Mértékadó körök véleménye szerint már a jövő hétre kedvező eredmények várhatók, amelyek folytán kiszélesedik a két ország gyakorlati együttműködésének alapja, a fegyverszüneti egyezmény záradékai pedig lényegesen enyhülni fognak.

A francia hadifoglyok szabadonbocsátása *állandóan tart.* A már előző világháborut megjárt hadifoglyokkal együtt szabadonbocsátanak és Franciaországba irányitanak *sok tengerészt* is; beavatottak szerint a tengerészek száma meghaladja a 10.000-et. *Darlan* tengernagy Párisba utazott, hogy tárgyaljon a hadifoglyok ügyében.

Rövid hirek

A Szentatya vasárnap délre kitűzött beszéde, mint vatikáni körökben mondják, „az emberi eseményekben megnyilatkozó isteni gondviselés" kérdésével foglalkozik. XII. Pius pápa szombaton este felkeresi a Szent Péter-templom sirboltját, hogy beszéde előtt imádkozzék Krisztus első földi helytartójának sirjánál.

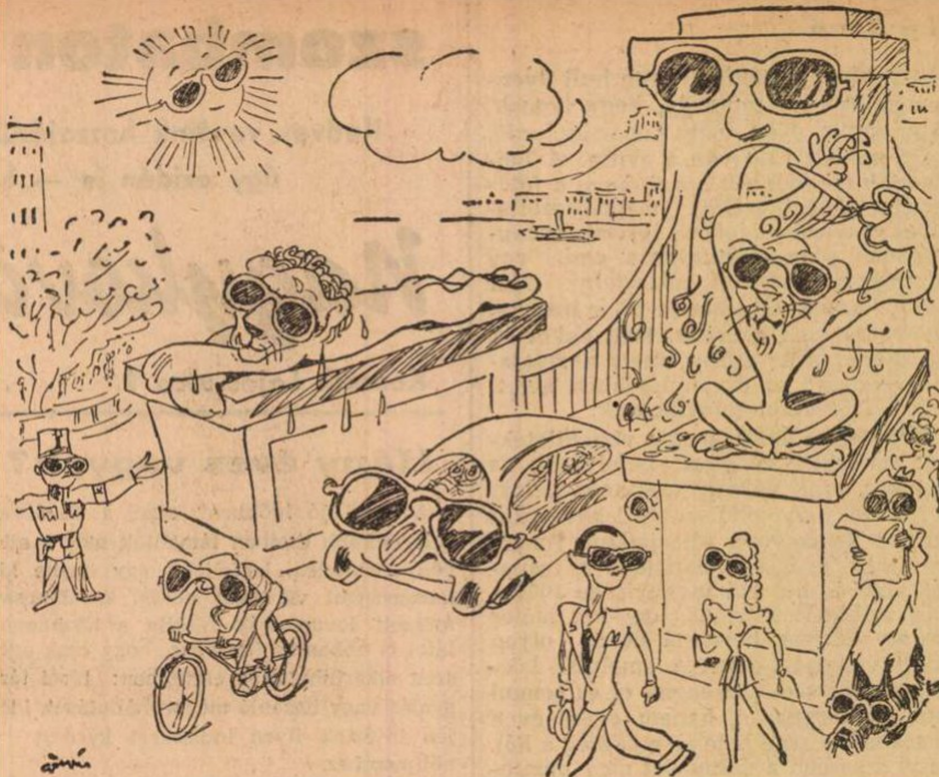
Irán hivatalosan értesitette a Szovjet-Uniót, hogy a német-szovjet háboruban semleges kiván maradni.

Roosevelt Washingtonból Hyde Parkba utazott, ahol a jövő hét elejéig szándékozik maradni.

Roosevelt elnök rendeletet irt alá, amely véget vet annak az állapotnak, amely szerint az amerikai hadiiparban még mindig különbséget tettek a fehér és a néger munkások között. Roosevelt elnök kifejti, hogy ez a faji származás miatt tett megkülönböztetés sulyosan fenyegette a munkásság egységét.

Az olasz sajtóban óriási felháborodást keltett, hogy Satlaski szovjet propagandista a moszkvai rádióban durván becsmérelte az olasz katonai erőt. A római rádió válaszolt a szovjet propagandistának és emlékeztette arra, hogy Spanyolországban Bilbaonál, Santandernél és az Ebro folyónál, ahol a hős olasz katonák szemtől-szembe kerültek a Szovjet forradalmi csapataival, elég alkalmuk volt megismerni az olasz katona hősiességét.

Pesti kánikulai felvétel

Gáspár Antal rajza.

Budapesten is megkezdik a jobbra hajtás előkészületeit

Hivatalosan már közölték, miért van szükség arra, hogy a jobboldali közlekedést Magyarországon is két részletben vezessék be. Nem érdektelen azonban röviden ismertetni azt is, milyen változások lesznek Budapesten és közvetlen környékén a forgalomban.

Budapesten a villamoshálózat vágányzatának átépitése, az autobuszkocsipark átalakitása és a rengeteg forgalmi berendezés áthelyezése a legnagyobb feladat. Mindenütt csak a legsürgősebb és elengedhetetlen munkát végzik el november haváig.

Csak a szakember érti meg első pillanatra, hogy például a villamossinek majd valamennyi váltóberendezésének kicserélése mily nagy munkát igényel. Ez a kicserélés azonban elengedhetetlen, mert a vasanyag kopása más a bal- és más a jobbirányu közlekedésnél. *Ha ugyanis egyszerüen megforditanák a jelenlegi vágányokon a vonatok utirányát, igen sok kisiklás történnék.*

Az eddigi számitások szerint 49 pályarészt teljesen, 63-at pedig részben feltétlenül ki kell cserélni. Egyes gócpontokat, mint pl. a Baross-teret teljesen ujonnan kell megtervezni és megépiteni. *Forgalombiztonsági szempontból százszámra kell a megállóhelyeket, járdaszigeteket, várócsarnokokat is áthelyezni.* Százon felül van az *átépitendő forgalmi összekötővágányok száma.* Azután számos forgalmas végállomás, mint pl. a *hüvösvölgyi, ujköztemetői hurokvágány rendszerének* új *megépitése.* Hetven vagon vasanyag szükséges az átalakitásához! Ilyen roppant arányu munkát, amely évtizedek alatt kialakult közlekedési rendszert szervez át, teljesen csak évek alatt lehet befejezni, s *igy novemberig csak azokra a legsürgősebb átalakitásokra kerülhet sor, amelyek nélkül nem is lehet bevezetni a jobbra hajtást.* Még ezekre a munkákra is csak a legnagyobb erőfeszités esetén elég a 4 hónap. A sok egyéb célszerü biztonságot és kényelmet jelentő épitményt csak később lehet uj helyére állitani.

A földalatti vasut egyelőre balmenet szerint fog közlekedni november után is, mert a közuti közlekedést nem zavarja és jelzőberendezésének átépitésénél fontosabb feladatok is vannak. A HÉV teljes *nagytétény—törökbálinti, rákospalota—rákosszentmihályi, valamint pestszenterzsébeti és csepeli vonalrészén novembertől jobbirányu közlekedésü lesz,* az összes többi vonalakon azonban később is megmarad a mostani közlekedés, mert ezek közüti forgalmat nem zavaró önálló és elzárt pályarészek.

Az ügyvédi javaslatot tárgyalja a Ház

A képviselőház pénteken *az ügyvédekről és az ügyvédi önkormányzatról* szól[ó] törvényjavaslatot tárgyalta. **Zerinvár[y] Szilárd** előadói beszédében hangsulyozta[,] hogy a javaslat fajvédelmi célokat szolgál. **Maróthy Károly** (nyilas) azt fejtegette[,] hogy a javaslat nem jelent megoldást é[s] numerus nullust sürgetett az ügyvéd[i] karban. **Petró Kálmán** (MÉP) szerint [a] javaslat lehetővé teszi, hogy a közelg[ő] kamarai választásokon az ügyvédi kamarákba olyanok kerüljenek be, akik magyar nemzeti és keresztény szempontb[ól] kifogástalanok. De ha a javaslat hézagpótló is, szerinte a magyar ügyvédsé[g] nem ezt várta. Azt kivánta, hogy ne foly[-] tathasson ügyvédi gyakorlatot zsidó ügyvéd. Határozati javaslatban kérte, hog[y] a Ház hivja fel a kormány figyelmét [a] keresztény ügyvédek sulyos helyzetére é[s] utasitsa a kormányt, hogy a zsidó ügyvé[-] dek térfoglalásának a mai idők szellemé[-] ben való haladéktalan korlátozása irán[t] törvényjavaslatot terjesszen a Ház el[é].

Pajor Győző (megujulásp.) a szociál[-] demokrata párt megszüntetését sürgett[e].

Peyer Károly (szoc.): Azokat, akik [a] Kormányzó ellen merényletet szőttek, aki[k] megszöktek az országból!

— Kizavarni! — kiáltják a nyilaso[k]. A zaj sokáig tart. A viharcsengő is meg[-] szólal. Az elnök sorra rendreutasitja [a] közbeszólókat.

Pajor Győző helyesnek tartja azt, a[mi] a javaslatban van, de nagyobb jelent[ő-] ségü problémák megoldására van szü[k-] ség. A javaslatot nem fogadta el. **Tu[...] Gábor** (erdélyi) a nemzet egyeteme szem[-] pontjából a legsürgősebbnek tartja [az] ügyvédi kamaráknál a zsidókérdés meg[-] oldását. Azt fejtegette, hogy az ügyvé[d] az ország gazdasági életének élén áll s [a] mai helyzetben a zsidó ügyvédek dön[tő] módon folynak be a gazdasági élet irá[-] nyitásába. Keresztény ügyvédeket ke[ll] iparvállalatokhoz helyezni, hogy ellen[-] őrizhessék a magyar jogi életet. Kért[e,] hogy közmegbizatásban zsidó ügyvéd [ne] járhasson el. A javaslatot elfogadta. **Bró[dy] Ernő** (szabadságp.) kifejtette, hogy nem f[o-] gad el olyan javaslatot, amely a szárma[-] zással és a vagyonnal köti össze a jog[ok] adását, elvételét. Hétfőn folytatják a vit[át]. Napirenden van a házassági javaslat is.

Levélszekrény

Irta Falu Tamás

Falusi lány volt Maris, vidékről került föl Pestre. Egy barátnőjének helyére állt be, aki szolgálatból ment férjhez, s nagyon dicsérte a helyét. Egy hétig tanakodtak otthon Marisék a szalmafödelü házban, hogy menjen-e a lány, vagy ne menjen. De mégis győzött a sejtelmes főváros és a boldogabb jövendőért feltámadt vadászszenvedély.

Maris tehát bevonult a négyemeletes ház második emeletére, ahonnan lenézni is gyönyörüség volt. Látta a csodaszép Budát, a szélesen hömpölygő Dunát, a messze kékellő hegyeket. S ha befelé fordult, akkor is el kellett ámulnia. Mert uri háznál szolgált Maris, rendkivüli izléssel berendezett lakásban.

A gazdái uriemberek voltak, gazdagok és tekintélyesek. Két iskolás lány is volt a családban, akik mindjárt jószivet mutattak iránta, s nem nevettek furcsa kérdésein és elmaradottságán.

Egy vacsora után nagy felindultságban találta Maris urnőjét. Az asszonya egészen piros volt az izgalomtól, hevesen magyarázott az urának, aki csak hallgatta és szó nélkül szivta szivarját. A szövegből csak azt értette ki Maris, hogy a nagyságos asszony egy barátnője pletykát csinált, valamit mondott valakinek, ez a valaki ezt a valamit továbbadta egy másik valakinek, s ez a másik valaki visszajuttatta hozzá a dolgot. Azt is kivette Maris a beszédből, hogy a nagyságos asszony nem hagyja magán ezt a sértést, hanem elégtételt vesz magának. Levélbeli elégtételt.

Látta Maris később, mikor egy pohár vizet hozattak be vele, hogy a nagyságos asszony leül egy finommívü iróasztalhoz, levélpapirt vesz elő s valóságos harci lázzal ragadja meg a tollat.

Mikor ujra becsengették Marist, akkor már készen volt a levél, boritékba volt zárva, le volt ragasztva, bélyeg is volt a jobb sarkán felül.

Az úr a vállát vonogatta, nem helyeselte a dolgot, s mondta is:

— Ilyenekre legjobb aludni egyet.

A felesége azonban sziklaszilárdan kitartott elhatározása mellett s határozott hangon felelte:

— Ilyenekre pedig legjobb egyet sem aludni. Fogd a levelet, Maris s dobd be a levelesládába. Dobtál már be levelet?

— Hogyne dobtam volna! — felelte Maris önérzettel. — Haza ugyan még nem irtam, csak üzentem, de nem vagyok én olyan, hogy ne tudnék egy levelet bedobni.

Már szaladt is, valósággal repült lefelé a lépcsőkön, mert közel volt tiz óra, s már azt is tudta, hogy tiz órakor becsukják a kaput, s csak tiz fillérért nyitják ki.

Csak akkor fokozta le sebességét, amikor visszaért a lépcsőházba.

A nagyságos asszony az előszobában várta, ő nyitott neki ajtót, mert meg akart nyugodni, hogy a levél elindult-e utjára.

— Bedobtam, kérem — mondta Maris.

— Jól bedobtam, egészen a mélyre esett.

— Akkor lefekhetsz, Maris.

A következő nap a szokott módon telt el a házban. A kislányok elmentek az iskolába, az úr elment a hivatalba, megkezdődött a takaritás, a főzés. Az ebédet félháromkor fogyasztották el, mint rendesen, a kislányok tanulni kezdtek, a nagyságos asszony lepihent, mert fájt a feje, pyramidont vett be s hidegvizes borogatást is kért a homlokára. Az úr egy kis pihenés után megint elment hazulról, valami szép, nagy épületbe ment, ahol az urak olvasnak, beszélgetnek és kártyáznak.

Csak este jött haza, gyorsan felakasztotta felöltőjét az előszoba fogasára s besietett az ebédlőbe. Rendkivüli hirrel jött. Véletlenül kinyomozta a tegnapi levél alapját, s kiderült, hogy neki volt igaza: jó lett volna aludni rá egyet. Most elment a sértő levél, el van vetve a harag magva, a család, mellyel eddig a legjobb viszonyban voltak, felháborodva fog tiltakozni s egész sor kellemetlenségre van kilátás. Hát ez rettenetes! A felesége is odavolt, s vacsorázás helyett azon törték a fejüket, hogy miként lehetne a levélirást meg nem történtté tenni. Az éjszakájuknak is vége volt. Nem tudtak aludni s a lehetséges esélyeket latolgatták. Az asszony már látta az urát a vivóteremben, dérékra vetkőzve, véres homlokkal. Látták magukat, amint régi barátaiktól elfordulva haladnak el egymás mellett az utcán, s egymásnak háttal fordulva állnak a társaságokban.

Lassan, de nagyon lassan reggel lett. Kezdődött az uj nap, Maris szótalan, szomoru emberek között kezdte meg napi munkáját. Azután dél lett, ebédután lett, s Maris uj szerepet kapott: vendégeket kellett bejelentenie.

Annyit észrevett, hogy a bejelentéskor az asszonya elsápadt, az úr pedig elvörösödött.

Azok jöttek hozzájuk látogatóba, akiknek a szerencsétlen levél iródott.

A vendégek a régi kedves mosollyal, a régi szeretettel lépték a szobába. Nem lehetett észrevenni rajtuk semmi változást. Sőt talán még mintha melegebb lett volna a szivüktől a szavuk, mint ezelőtt. Egészen közömbös és távoli dolgokról beszélgettek, ugyhogy a háziak még csak puhatolózni sem tudhattak a levél dolgában. Annyit mindenesetre boldogan állapitottak meg, hogy a régi barátság nem omlott össze.

— Itt valamit nem értek — mond[ta] a férj, amikor a vendégek elmentek.

— Én sem értem a dolgot — töpre[n-] gett a feleség. — A levelet semmieset[re] sem kaphatták meg, mert az után a le[-] vél után többé nem lépték volna át [a] küszöbünket.

— Félek — aggodalmaskodott a fér[j] —, hogy a posta esetleg késett a kéz[-] besitéssel, s holnap kapják meg a le[-] velet.

— Akkor talán mégis szóba kelle[tt] volna hozni s valamiképpen tisztázn[i] kellett volna a dolgot — jegyezte me[g] az asszony.

Ujra levertség vett erőt rajtuk, s osz[-] ladozni kezdett délután ajándékba ka[-] pott váratlan örömük.

Lementek sétálni, s magukkal vitté[k] Marist is.

— Mutasd meg, melyik ládába dob[-] tad a levelet — szólt az asszony Maris[-] hoz.

Maris megállt egy villanyoszlop előt[t,] melynek derekára egy hosszukás, ólom[-] szinü, felül nyitott fémkosár volt erő[-] sitve.

— Ebbe dobtam — jelentette büsz[-] kén Maris.

Nagy csodálkozására az úr is, az asz[-] szony is hangosan felkacagott. Kiderül[t,] hogy Maris a papirszemét összegyüjté[-] sére rendelt tartóba dobta a levele[t]. Azt hitte, hogy rögtön elcsapják, vag[y] legalább is jól elnáspángolják baklövé[-] séért. Csaknem sirva fakadt ijedtébe[n].

— Ez szemétkosár, te csacsi — ne[-] vetett az asszony. — De nem baj. Egé[-] szen jól sikerült a dolog.

— Ha minden második levelet ilye[n] kosárba dobnának, ugy hiszem, keve[-] sebb baj lenne a világon — mondt[a] bajusza alatt a férfi, mikor Maris el[-] maradt a hátuk mögött.

NAPI HIREK

— A magánvilágitás (lakóházak és egyéb épületek), valamint a járóművek elsötétitését szombaton, junius 28-án, este 8 óra 50 perckor kell végrehajtani. Az elsötétités junius 29-én, vasárnap, 3 óra 45 percig tart.

Strand

Tip-top, kis facipő!

Hogyan is szól a régi szólásmondás? „Nincs semmi uj a nap alatt."

Valamikor nagyon divatos regény volt Pierre Loti Krizantém asszony cimü regénye. Kis japán nőről szólott a történet, akinek a külsejét pontosan, többször is leirta Loti a regény során, minthogy a szivéről, meg a lelkéről csak kevés mondanivalója volt. Virágos kimonóban látta meg az iró, feltüzött hajjal, gyöngyházszinü selyemövvel a dereka körül és pirosszinü kopogó kis facipőben, amelyről oly finoman énekelte betétdal gyanánt a század elején a világjáró primadonna, Mary Halton, hogy: „Tip-top kis facipő".

Mindezt azért mondom el, mert — Pierre Loti krizantémjával találkoztam tegnap reggel a strandon. Jött ugyanis egy kedves, ifju hölgy, még az arca is japános volt egy kicsit, mandulavágásu szeme volt es hullámosan fölfelé fésüit haja. Talán ezért választott strandruhácskának japán kimonót, széles gyöngyszürke övvel és pirosszinü kis facipőben kopogott a kék viz mellett, a piros muskátlik között.

És hogy teljesen stilusos legyen a kép: a mikrofonból a Gésák tengerészdallama zengett a „hullámok" fölött.

Strandtáska.

A szine: cseresznyepiros. Ugynevezett „cippzárra" jár.

Ha egy rántással fölnyitja a tulajdonosnő, beletekinthetünk rejtelmes belsejébe. Van ott sok minden. Egy kis cigarettadoboz, öngyujtó, tükör, tartalékzsebkendő, összehajtott fésü, sonkáskenyér és még sok minden, amire egy szép, strandoló ifju kisasszonynak szüksége lehet.

Az emlitett cseresznyepiros strandtáska tulajdonosnője ezenkivül könyvet is visz magával. Kovács Benedek költeményeit. Megkérdeztük tőle:

— Miért éppen Kovács ur verseit olvasgatja? Miért nem inkább Petőfit, vagy Kosztolányit?

A kislány meggyőződéssel felelte:

— Ezek a legszebb versek a világon. Nem győzöm őket eleget olvasni.

Elámulva kérdeztük:

— Miért tetszenek olyannyira ezek a versek?

A válasz természetes, magától értetődő:

— Mert — hozzám irták őket!

Farkas Imre.

— József Ferenc kir. herceg elnökölt az A. C. Csoportbizottság záróértekezletén. Az A. C. Budapesti Központi Csoportbizottsága csütörtökön tartotta idei záróértekezletét vitéz *József Ferenc* kir. herceg elnöklésével és *Anna* kir. hercegasszonynak, a női bizottság elnökének részvételével. *József Ferenc* kir. herceg üdvözölte a bizottság megjelent tagjait. Dr. *Hamvas Endre* budapesti érseki ált. helytartó kifejtette a jövő működés alapelveit. Köszönetet mondott vitéz *József Ferenc* kir. hercegnek a Csoportbizottság munkájának irányitásáért. Több hozzászólás után a kir. herceg meleg szavakkal mondott köszönetet *Strecke Ernő* ügyvezetőnek és a Csoportbizottság tagjainak.

— Szabadkán megkezdődött a szegény magyar földmunkások földhözjuttatása. Eddig mintegy 2700 család 5000 hold szántót, szőlőt és legelőt kapott.

— Anna kir. hercegnő látogatásai az ujpesti gyógyiskolában. Anna kir. hercegnő, mint a gyógyiskola fővédnöke nemrégiben Hóman Bálintnénak, tegnap pedig Fülöp Józsiás coburg-gothai hercegnek bemutatta az ujpesti gyógyiskolát, amely az ápolásra szoruló elemi iskolás gyermekek körében áldásos működést fejt ki. Az intézetben Seefried Erzsébet grófnő, a szociális munka felügyelője és irányitója fogadta a látogatókat. Petróczy Miklós tisztiorvos, Szatter Ferenc főtanácsos és dr. Gárdi Jenő főorvos vezetésével a vendégek megtekintették az egész telepet és a látottak felett legmelegebb elismerésüknek adtak kifejezést.

— A volt budapesti IV. Károly király 1-es honvédgyalogezred bajtársai vasárnap délelőtt 10 órakor tartják hagyományos ezredemlékünnepélyüket. Gyülekezés reggel 9 órakor a fővámtéri Hősi Emlékmű előtt.

— A Honvédnap ünnepségei elmaradnak. A junius 28-ra tervezett, a rádió és sajtó utján kihirdetett Honvédnappal kapcsolatos ünnepségek, a Hősök emlékművének megkoszoruzása és a polgári lakosság számára a laktanyákba hirdetett harcieszközbemutatók elmaradnak.

— Doktorráavatás a Kormányzó gyürüjével. A Kormányzó megengedte, hogy a debreceni Tisza István-egyetemen Kardos Tamás végzett bölcsészettanhallgató, egyetemi gyakornokot a bölcsészettudományok doktorává „sub auspiciis Gubernatoris" avassák fel.

— Óbudára költözik át az élelmiszerjegyközpont. Az élelmiszerjegyközpont az elmult évben ideiglenesen a Németvölgyi-ut 46. sz. alatti elemi iskolában helyezték el. Minthogy ez az iskola ma már szüknek bizonyult, a főváros ugy döntött, hogy az élelmiszerjegyközpontot a III., Lajos-utca 34. számu elemi iskolába helyezik át. Az iskolaépület megfelelő átalakitása és rendbehozatala után előreláthatóan augusztus 15-én költözik át az élelmiszerjegyközpont Óbudára. A Németvölgyi-uti iskolaépületet visszaadják eredeti rendeltetésének, a Lajos-utcai elemi iskola fiu tanulói az Ürömi-utcai elemi iskolába fognak járni, a leánytanulókat pedig a Lajos-utca 1. sz. alatti polgári iskolában helyezik el.

— Ezredemlékmű. A volt cs. és kir. 38. Moliináry-gyalogezred bajtársi körének emlékmű-bizottsága ugy határozott, hogy az ezred hősi halottai emlékművének kivitelezésével Kisfaludy-Strobl Zsigmond szobrászművészt bizza meg. Az emlékmű négy méter 70 centiméter magas lesz és haraszti mészkőből készül.

— Uj vonatpárok. Az államvasutak igazgatóságától kapott értesülés szerint a jelenleg forgalomban levő vonatokon kivül szombaton, junius 28-án Budapest Déli pályaudvarról 13.40-es indulással Siófokon át Keszthelyig hétvégi személyvonat, továbbá Budapest Déli pályaudvarról 15.10-es indulással Balatonfüreden át Tapolcáig hétvégi sebesvonat, végül Székesfehérvártól Siófokon át Keszthelyig Székesfehérvárról 19.36-os indulással sebes motorvonat fog közlekedni. Ellenirányban vasárnap, junius 29-én Keszthelytől Siófokon át Budapest Déli pályaudvarra 0.50-es érkezéssel hétvégi személyvonat, valamint Tapolcáról Balatonfüreden át Budapest Déli pályaudvarra 0.25-ös érkezéssel hétvégi személyvonat fog közlekedni.

— Előkelő vendégek az Iparművészeti Iskola kiállitásán. Az Orsz. Iparművészeti Iskola jubiláris kiállitását meglátogatta dr. vitéz József Ferenc kir. herceg, Anna királyi hercegasszony, Varga József kereskedelem- és iparügyi miniszter és felesége. Szablya-Frischauf Ferenc kormányfőtanácsos fogadta és vezette a magas vendégeket.

— Találmányi verseny. A Magyar Feltalálók Országos Szövetsége a tavaszi Nemzetközi Vásárral kapcsolatban az idén is megrendezte szokásos találmányi versenyét. Ezüst oklevéllel az alábbi találmányokat tüntették ki: Csáky Sándor és Gerber Károly „Sebességváltóját", Földes József „Rostműtalpját", Jéger János „Varrásnélküli cipőjét", Merkly Testvérek „Vasuti kocsikapcsolóját", Monory Sámuel „Kávépótlóját", Proszner Károly „Ujrendszerü köpőcsészéjét", Salacz Béla „Rezgő kristályát", Szabó Imre „Növényi brikettkötőanyagját" Tihanyi Gyula „Takarék benzinkarburátorát", Tókos Lajos „Állitható kaszáját".

— Képesitővizsga — légoltalmi óvóhelyen. Csütörtökön délután Komáromy Károly tanügyi főtanácsos vezetésével a Wesselényi-utcai községi kereskedelmi leányközépiskolában a maga nemében páratlan érdekességü korszerü képesitő vizsgálat folyt le a szépirástanitókat vizsgáló állami bizottság előtt. Alig kezdték meg a szóbeli vizsgákat, amikor felbőgtek a szirénák, jelezve a légi veszélyt. A vizsgabiztos a bizottsággal és az összes vizsgázókkal együtt néhány pillanat alatt elhagyta a vizsgatermet és az intézetnek egyébként tanteremnek is berendezett óvóhelyére vonultak le, ahol a vizsgát tovább folytatták. Minden bizonnyal ez volt az első vizsga Magyarországon, amelyet légi veszély ideje alatt a tanteremnek berendezett óvóhelyen tartottak meg. A vizsgáztató Luttor Ignác kissé elfogódott hangon adta fel a kérdéseket a zsinórirás elméletéről, ám az éppen soronlevő jelölt: Belházy Tivadarné nagy lélekjelenléttel és zavar nélkül felelt. Az emlékezetes vizsga végén, az eredmény kihirdetésekor Traeger Ernő miniszteri osztályfőnök, a bizottság elnöke, nagy elismeréssel jókivánatait fejezte ki az erősszivü vizsgázónak, akit a légi veszély sem zavart meg abban, hogy irástanitói képesitését jeles eredménnyel el ne nyerje.

— Kárpátmedence. Ilyen cimen sokatigérő és tartalmas folyóirat jelent meg *Juhász István, Szabó Miklós* és *Schubert József* szerkesztésében. A folyóirat célja az, hogy egységes, helyes gazdaságpolitikai szemléletet alakitson ki, s e végből a magyar gazdasági és szellemi életet érintő fontos kérdéseket állandóan napirenden tartsa, elfogultságtól mentes tárgyilagossággal. Az első számban *Birkás Géza* az élettérről, *Csery-Clauser Mihály* gróf Széchenyi Istvánról tett közzé tanulmányt. Kitünő *Noell Györgynek* a „Parasztszemlélet—Urszemlélet" c. tanulmánya, *Szabó Miklós* A magyar agrárpolitika áttekintése cimen foglalkozik a magyar földkérdéssel, *Kényi István* a magyar ipari termelés közgazdasági jelentőségére hivja fel a figyelmet. A visszakerült erdélyi részek kérdéseiről *Solty Ernő, Földváry László,* vitéz *Gyulay Tibor,* báró *Diószeghy Erzsébet* irtak.

— Sulyos itélet légvédelmi kihágás miatt. Nagy György 17 éves szabótanoncot munkahelyén érte csütörtökön délután a légiriadó. A szabótanonc kötelességszerüen jelentkezni akart a tüzoltóparancsnokságnál, ahol mint segédtüzoltó volt beosztva. Gazdája, Feuerstein Manó, Ó-utca 4. sz. alatti szabó azonban nem engedte a tanoncot beosztási helyére. A tanonc erre telefonon jelentette a tüzoltóparancsnokságnak elmaradása okát. A parancsnokság azonnal átiratban értesitette a kerületi kapitányságot. A kapitányságon dr. Sellyey Miklós fogalmazó, büntetőbiró még csütörtökön délután itéletet hozott és Feuerstein Manót a honvédelmi törvénybe ütköző kihágás miatt harmincnapi elzárásra itélte. Az itéletet a terhelt megfelebbezte.

— Rendőrbirói itéletek a zsidótörvény megszegése miatt. A zsidótörvény végrehajtása körül tapasztalt mulasztások és visszaélések miatt az elsőfokon eljáró rendőrbiróságok a következő itéleteket hozták: Déman Márkus Iván vendéglőst 2500 pengő pénzbüntetésre; báró Csetei Herczog Andrást, a Herczog N. L. és Társa cég felelős vezetőjét 1000 pengő pénzbüntetésre; dr. Hajdu Sándort, a Helvetia épitő ingatlan rt. felelős ügyvezetőjét 1000 pengő pénzbüntetésre; Ágh Endrét, a Fasor Penzió tulajdonosát 1 hónapi elzárásra és 1000 pengő pénzbüntetésre; Pflumm Tibor filmkölcsönzőt 30 napi elzárásra; Róka Gyulát és Vogel Imrét, a Magyar Tánctanitók Országos Szövetsége felelős vezetőit egyenként 1000 pengő pénzbüntetésre; Szivós Ottó gyárost 4000 pengő pénzbüntetésre; Popper Lajos cipőgépgyárost 1000 pengő pénzbüntetésre; Wirtschafter Győző divatkereskedőt 1000 pengő pénzbüntetésre; Komáromi László divatkereskedőt 1000 pengő pénzbüntetésre; Popper József dunaszerdahelyi szeszgyártulajdonost 6000 pengő pénzbüntetésre itélték.

— Országos lelkipásztori értekezlet. Junius 30-án, valamint julius 1. és 2. napján az Actio Catholica elnökségének meghivására országos konferenciára jönnek össze Budapesten a Középponti Katolikus Kör fehértermében a róm. kat. lelkipásztorok, közöttük a visszatért három nagy országrész lelkészkedő papsága. A konferencia előadásainak tengelye az igehirdetés. Dr. Glattfelder Gyula csanádi püspök, az A. C. ügyv. elnöke elnököl a háromnapos tanácskozáson.

— A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében a Magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki és kárpátaljai területeken az országos, havi- és heti-vásárok tartására vonatkozó azok a jogositványok, amelyek 1933. november 2-án, illetve 1939. március 15-én fennállottak, ezévi december 31-éig maradnak fenn.

— Rendőri hirek. Balog Géza 17 éves tanuló Kispesten, Tulipán-u. 65. számu ház udvarán rosszul lett, összeesett és meghalt. — Farkas György 11 éves tanulót a Soroksári-uton elütötte egy autó. — Szondy Elemér 20 éves kereskedelmi tanuló a Kerepesi-uton olyan szerencsétlenül ugrott fel a HÉV. villamosra, hogy a kerekek alá került. — Sági Jánosnét az Attila-utcában egy személyautó elütötte. — Sándor János 21 éves cipész a Gellérthegyen felakasztotta magát. Tettét még idejében észrevették és a mentők kórházba vitték.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A közeljövőben bevezetésre kerülő jobboldali hajtással kapcsolatosan legyen szabad figyelmüket felhivnom arra az amerikai rendszerre, hogy a veszélyes helyeken vagy utkereszteződéseknél ugynevezett „full stop" táblát állitnak fel. Azokon a pontokon, ahol ilyen feliratu táblák vannak, a járműveknek teljesen meg kell állni és csak azután indulhatnak tovább, ha meggyőződtek arról, hogy a veszélyeztetett ponton akadály nincsen. Az amerikai rendőrség ezeken a helyeken nem elégszik meg a lépésben való lassitással, hanem még abban az esetben is **megköveteli a teljes megállást, ha az egész környéken egyetlen járművet sem** látni. Ajánlatos lenne a julius 6-án életbelépő irányváltó metszőpontokon ugyanezt a rendszert bevezetni, mert igy a forgalom, bár gyorsasága némiképpen csökken, de teljes biztonsággal bonyolitható le.

(Aláirás.)

— Internáltak tiz fecsegőt. A hatóságok mindig, de különösen most minden eszközzel igyekeznek a társadalomból kiemelni azokat a felelőtlen elemeket, akik fecsegésükkel az ország nyugalmát és rendjét akarják megbomlasztani. A főkapitányság fogház- és toloncügyi osztálya ma délelőtt hozott határozatot a fecsegés miatt oda előállitott egyének fölött. A főkapitányság *Árvai József* 49 éves bányászt, *Szabó Gyula* 58 éves szinészt, *Rohács Mihály* 54 éves órabéres postaaltisztet, *Rosenwasser Herman* 57 éves asztalossegédet, *Spitzer Jenő* 61 éves szabósegédet, *Fuchs Mihály* 37 éves ügynököt, *Fehér Sándor* 38 éves gépkocsivezetőt és *Gottlieb Gerő Ferenc* 71 éves szinészt fecsegés miatt internálta. A fecsegés miatt ugyancsak előállitott *Takács Gyula* 29 éves cipészsegéd, aki rendőri felügyelet alatt is áll, előbb a rendőri felügyelet megszegéséért, majd a fecsegés vétségéért külön eljárás során külön-külön büntetésben fog részesülni.

— Tiznapi elzárás az E-betü jogosulatlan használatáért. A főkapitányság közlekedésrendészeti központi rendőri büntetőbirósága Tóth Elemér 32 éves magánzót (lakik: Kecskeméti-utca 7.), 10 napi elzárásra itélte es gépjárművezető igazolványát 6 hónapra megvonta azért, mert az AH. 720-as rendszámu gépkocsijáról az E. betüt, valamint az igazoló lapot átszerelte az AA. 235-ös számu személygépkocsijára és igy tartotta a gépkocsit forgalomban. A büntetőbiróság ezenkivül elrendelte az AA. 235-ös gépkocsi elkobzását is. Sulyosbitó körülménynek vették, hogy Tóth Elemér közlekedésrendészeti kihágásért már többizben volt büntetve. Az itélet nem jogerős.

— Házasság. Vitéz nagybaczoni *Nagy Vilmos* m. kir. titkos tanácsos, gyalogsági tábornok és felesége, nagybaczoni *Nagy Zelma* leánya, *Julia* és fái *Fáy Dezső* festőművész és felesége, *De del Satta Anna,* fia, *András,* f. hó 28-án déli 1 órakor tartják esküvőjüket a fasori ref. templomban.

Nagy-Gergelyffy László m. kir. főhadnagy junius 28-án este 7 órakor tartja esküvőjét a Szilágyi Dezső-téri ref. templomban *Szilágyi Icukával, Szilágyi Béla* min. osztálytanácsos és *Asbóth Anna* leányával.

Szervátzy Mária középiskolai tanárnő és *Győre Endre* reklámtervező ma d. u. 6 órakor tartják esküvőjüket a Bakáts-téri templomban.

Kraemling János m. kir. I. o. főhadbiztos és felesége, *Francz Irma* leánya, *Mária* és *Utczás Mihály* m. kir. csendőrfőhadnagy, *Utczás Lőrinc* ny. á. g. alezredes és felesége, primor csikszentmártoni *Becze Erzsébet* fia f. hó 28-án, este fél 8 órakor tartják esküvőjüket a krisztinavárosi plébániatemplomban.

— **Harc a tuberkulózis ellen.** Az Orvosi Továbbképzés Központi Bizottsága — karöltve az Országos Társadalombiztositó Intézettel — szaktanfolyamot rendezett az OTI Egészségügyi Muzeumban oly orvosok részére, akik tüdőbeteggondozó intézetekben óhajtanak elhelyezkedni. A megnyitó előadást *Petrányi Győző*, a tanfolyam vezetője tartotta: „A tuberkulózis elleni korszerü küzdelem“ cimen. Rámutatott, hogy itt is totális háborut kell vezetni, átfogó munkát kell végezni minden vonalon. A korszerü fegyverzet többféle. Legfontosabb a *tüdőbeteggondozó intézetek* munkája, ujabban a *szürőállomásokkal*, vagyis tömegvizsgálattal kiegészitve. A modern röntgengépekkel néhány órán belül többezer egyén ellenőrizhető. Döntő jelentőségü ugyanis a tüdőbaj korai felismerése és mielőbb kezelésbevétele. A rendelkezésre álló szanatóriumi és kórházi ágyak számát okvetlen szaporitani kell. Az előbb emlitett intézetekhez szakszerüen kiképzett orvosok kellenek. Ezt a célt szolgálják a külön tanfolyamok is. Természetesen, megfelelő hatósági támogatásra is szükség van. Végül pedig a nagyközönség felvilágositásával megértő közhangulatot kell teremteni. Ne csak hatósági kényszer utján, hanem saját és családja jól felfogott érdekét felismerve kell mindenkinek szivesen vállalnia a szükséges vizsgálatokat és intézkedéseket.

— **Százharmincmillió ember keres egy feltalálót.** Valóban ugy áll a dolog, friss newyorki hiradások számolnak be róla, hogy egész Amerika keres egy feltalálót. Nem valami uj hadigépezet titkának megfejtéséről van szó, ennél sokkal kevesebbről, ami azonban látszólagos egyszerüségében is nehezebb feladat lehet: a rágógumi oldószerét keresik A statisztika ugyanis azzal a megdöbbentő leleplezéssel szolgál, hogy Amerikában az utcai baleseteknek több mint hatvan százalékát az eldobott rágógumi okozza, amely a járdához tapad és sikamlós felületével nagyobb veszedelme a gyalogjáróknak a narancshéjnál, sőt a száguldó gépkocsinál is. A rágógumi igen elterjedt tömegfogyasztási cikk Amerikában. A dolgozó, ideges ember, a munkanélküli, a reménytelen szerelmes. mind rágógumit rágcsál, ez a narkotikuma, az a megnyugtató szer, ami eltereli figyelmét az élet bajairól és gondjairól. Rengeteg gyár állitja elő és mivel a kormány a balesetek miatt már-már azzal a tervvel foglalkozik, hogy megtiltja a rágógumi forgalombahozatalát, az érdekelt gyáripar is lázasan kutat az oldószer után, amellyel a gyalogjárókat meg lehet tisztitani az eldobott gumimaradványoktól. A tilalom bevezetése persze nem menne olyan könnyen. A rágógumi annyira nélkülözhetetlen „eledele“ az amerikai embernek, hogy ha elcsuszik egy eldobott gumihulladékon, dörmög egyet, aztán zsebébe nyul és fájdalomcsillapitóul kivesz belőle egy friss, illatos, édes gumiszeletet...

— **A szentmargitszigeti Mihály-kápolnában** junius 29-én, vasárnap 11.30 órakor szentmise. A szentmise alatt a Margit-kórus népi egyházi dalokat énekel. Karnagy: Wéber István.

— **Nem azonos.** Gál Jenő vegyész annak közlését kérte, hogy Ibolya nevü leánya nem azonos az államfelforgatás miatt elitélt Gaál Ibolyával.

— **Három letartóztatás árdrágitási ügyben.** *Baróthy Pál*, az ügyészség elnöke az alábbi hivatalos közlést adta ki: „A budapesti ügyészség valutaosztálya a lefolytatott nyomozás adatai alapján *Klopfer Mór* péküzlettulajdonos, özv. *Schwarc Zsigmondné Klopfer Zelma* háztartásbeli, *Nagy Lajos* állásnélküli sütősegéd, budapesti lakosok ellen árdrágitó visszaélés büntette miatt az *előzetes letartóztatást elrendelte*, mert Budapesten 1941 junius 25-én a közszükségleti cikket képező egységes kenyér kilogrammjáért 36—40 filléres ár helyett 80—1.20 pengőt követeltek s a fogyasztóknak kilogrammonként 1.40 pengőért adták tovább. A nyomozás tovább folyik.

— **Halálozás.** Dr. *Horváth István* gimn. tanár, az ipolysági gimnázium megb. igazgatója meghalt. Az elhunytat özvegye szül. *Martin Borbála* és fia, *Horváth Béla*, valamint édesanyja, özv. *Horváth Mártonné* és testvérei, *Horváth József* országgyül. elnöki tanácsos és *Erdélyi Béláné*, született Horváth Erzsébet, valamint a nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése vasárnap 5 órakor lesz a makói ujvárosi róm. kat. temetőben.

Schneider Istvánné pazonyi *Elek Elza* német birodalmi hegyi tüzérezredparancsnok özvegye 61 éves korában meghalt. Holttestét Demecserbe szállitják és szombaton 4 órakor temetik a családi kápolnába.

Özv. *Olajkár Sándorné Lenkey Gizella* ny. elemi isk. igazgatónő, 79 éves korában Székesfehérvárott meghalt.

Nagyon, nagyon szeretett

Édesanyámat

magához szólitotta az Ur. Farkasréten temettük el 1941 junius 27-én.

Dr. Faludi Tamás
Kispest.

Az ingujj-háboruság

Pár évvel ezelőtt abban a boldog történelemelőtti korban, amikor az embereknek még nem volt egyéb gondjuk, hetekig zajlott a vita ilyenkor nyáron, megengedhető-e a férfiaknak vagy sem, hogy ingujjban járjanak? Az ingujjpárt és az ellenpárt csatája egyforma hevességgel — de váltakozó esélyekkel — dult a lapokban, társaságokban, végre is beköszöntött az ősz, amely véget vetett a hadműveleteknek, mert amint kissé hüvösre fordult az idő, nem volt már miért harcolni. Határozott győzelmet tehát egyik fél, azaz egyik elv sem aratott. Tavaly nyáron nem volt értelme az ellenségeskedések folytatásának, egyszerüen azért, mert olyan hideg nyár volt, hogy legföljebb arról lehetett volna vitatkozni, felöltőt vagy átmeneti kabátot viseljünk-e, de az idén — ugy érzem — a kérdés megint erősen időszerü. Az idei nyárnak már első forró napján éreztem az ujra megkezdődő csatározások előszelét, amikor saját unokaöcsém, aki tizenhét éves és erősen konzervativ hajlamu uriember, rámpiritott a vasárnapi ebédnél, hogy hölgyek társaságában nem illik ingujjban ülni. Igen, már akkor éreztem, hogy ez a kérdés az idén ujra időszerü lesz és ehhez képest siettem jólnevelt (csak sajnos, nem mindenben ennyire jólnevelt) öcsémuramat felvilágositani, hogy ami engem illet, már évek óta egyik leglelkesebb harcosa vagyok az ingujj-pártnak, ám ha ő az ellenpárthoz érzi magát lélekben közelebb, felveszem a felémdobott kesztyüt. A kesztyüt igen, de a kabátomat nem. És igazam lett — megint napról-napra tanuja és lelkes résztvevője vagok forró ingujj-csatározásoknak, amelyek tekintettel a lapok korlátozott terjedelmére és némileg fontosabb háborus anyagára, az idén csak a nyilvánosság kizárásával zajlanak, társaságban. Ez az ártatlan háboru, a jelek szerint az idén is döntetlenül fog végződni, ami annyit jelent, hogy az eszme határozott győzelme ezuttal sem várható egyik részről sem. Pedig volna nekem egy tiszteletteljes inditványom a megegyezéses békére, amely minden időkre véget vethetne ennek a nyaranta fellángoló háboruságnak. Inditványom a következő: mondják ki a hadviselő felek, hogy ingujjban járkálni, elvileg nem megengedhető. Kivétel azonban az olyan férfi, aki tiszta és izléses inget visel, mert hiszen az ilyen férfi-ingek semmiben sem különböznek a női ingbluzoktól. Közmegvetéssel csupán a nadrágtartó nyilvános viselése sujtandó.

(—thy)

— **Megölték a méhek, amelyeket ellopott.** Lettország Madona nevü helységében egy méhésznek ellopták egyik méhkasát. Hiába nyomozott, nem találta meg sehol a környéken ellopott méheit. Végül is világosság derült a lopásra. Néhány kilométernyire Madonától, egy erdei uton megtalálták a tolvaj holttestét. A testét sokezernyi méhcsipés boritotta és az orvos megállapitása szerint ezek a méhszurások okozták halálát. Az ellopott méhek igy bosszulták meg egykori tulajdonosuk kárát.

Vizállás

Duna: Passau és Aschach között árad, máshol apad. Pozsonyig alacsony, Oroszvártól lefelé közepes vizállásu. Schärding 386, Passau 552, Aschach 205, Struden 436, Stein 364, Bécs 364, Pozsony 229, Komárom 347, Budapest 305 (holnap 298), Paks 211, Baja 324, Mohács 366, Gombos 468, Ujvidék 445. *Rába:* Szentgotthard —45. *Dráva:* Barcs 35, Drávaszabolcs 157. *Tisza:* végig apad. Tiszafüredig alacsony, lejebb közepes vizállásu. Visk 17, Tekeháza —6, Tiszaujlak —36, Vásárosnamény 9, Tokaj 130, Tiszafüred 183, Szolnok 288, Csongrád 325, Szeged 418 (holnap 380), Titel 471. *Szamos:* Dés —10, Szatmárnémeti —24. *Sajó:* Bánréve 82. *Hernád:* Hidasnémeti 40. *Berettyó:* Margitta 12. *Körösök:* Csucsa 18, Nagyvárad —111, Békés 52, Gyoma 176. *Maros:* Marosvásárhely —13, Makó 165. *Balaton:* Siófok 86. *Velencei-tó:* Agárd 127.

*

A nap kel 4.49-kor, nyugszik 20.45-kor; a hold kel 8.39-kor, nyugszik 22.50-kor.

SZINHÁZ ÉS ZENE

* **Galamb Sándor tanügyi főtanácsos.** A Kormányzó dr. *Galamb Sándor* egyetemi magántanárnak, az Országos Magyar Királyi Szinművészeti Akadémia cimzetes igazgatójának a szinészpedagógia és a szinháztudomány művelése terén szerzett érdemeiért a *tanügyi főtanácsosi cimet adományozta.*

Ma ½7: Operaelőadás a Károlyi-kertben **Szöktetés a szerályból.**

Rövid hirek

A Magyar és Délvidéki Dalosegyesületek Lányi Ernő, a kiváló zeneszerző emlékére szombaton Szabadkán országos ünnepséget rendez, melyen a Magyar Zeneszerzők és Szövegirók Szövetkezetét Vályi Nagy Géza, az ismert költő, a Petőfi Társaság tagja képviseli.

*

A Berlini Magyar-Német Társaság védnöksége alatt Zalatnay-Stitz Géza, Berlinben élő magyar zeneszerző, nagysikerü önálló hangversenyt rendezett. A hangversenyen a német fővárosi zenekar működött közre.

*

Titkos Ilona a Rege-utcában háromemeletes társasszállót akar épiteni. Kérelmét legközelebb tárgyalja a fővárosi magánépitési bizottság.

Vidám apróságok

A TAKARÉKPERSELY-ÓRA

A prózai szinház direktorának panaszkodik a szinház egy bohém természetü tagja, hogy nagyon szeretne elutazni a nyárra, de hát hiába minden igyekezet, — ha nincs pénz, nincs nyaralás...

— Nézze, barátom — mondja az igazgató —, pillanatnyilag nem segithetek magán. De adok magának egy takarékpersely-órát, ami csak akkor lehet felhuzni, ha előzőleg bedob ötven fillért. Igy legalább jövőre biztosithatja a nyaralását.

A szinész megköszönte az ajándékot és távozott. Néhány nap mulva azonban ismét jelentkezett az igazgatói irodában.

— Mit óhajt? — kérdezte a direktor.

— Éppenséggel semmit — szólt a pénztelen tag kedélyesen. — Csak meg akartam kérdezni igazgató urtól, hogy hány óra van...

SOKOLDALU EMBER

A vigjátékiró sokat kártyázik. Természetesen sokszor vesztesként hagyja el a játékasztalt. Nemrég került szinre az uj darabja, de a tanitémek nagyrésze már régen eluszott a művészklubban. Egy ilyen csatavesztés után igy szólitotta meg a neves szinházi kritikus:

— Hiába, ön igazán sokoldalu ember...

— Hogy érti ezt?

— Nemcsak, hogy megirja darabját, hanem mindjárt — el is játssza...

JUBILEUM.

A derék epizódszinész a napokban beállitott a magánszinház igazgatójának irodájába és igy szólt:

— Direktor ur, volna egy kérésem...

— És pedig?

— Jubilálni szeretnék. Éppen husz éve, hogy igazgató ur leszerződtetett. És azóta itt játszom állandóan.

Mire az igazgató igy válaszolt:

— Ebből csak az derül ki, öregem, hogy én milyen türelmes vagyok...

SZINHÁZAK		ERZSÉBETV. (¼6. ¼9)	FÉNYES (4, 8)
Szombat	.	Becskereki m.	1 assz., 7 párduc
Vas.	d. u.:	Becskereki m.	1 assz., 7 párduc
	este.:	Becskereki m.	1 assz., 7 párduc

NEMZETI BÁBSZINJÁTÉK (Podmaniczky-utca 8.) Naponta este: Toldi. — Csütörtök, szombat, vasárnap délután: Soktudó fiu.

OLCSÓ JEGYAKCIÓNK

Becskereki menyecske,

az Erzsébetvárosi nagy nyári operettujdonsága, minden előadásával szerepel olcsó jegyakciónk nyári műsorán.

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 73. (Tel. 1—122—95—94—93). — Erzsébet-körut 1. (Tel. 225—686). — Apponyi-tér 5. (Tel. 1—833—99). — Krisztina-körut 133. (Tel. 1—509—21).

SZINHÁZAK MŰSORA

Erzsébetvárosi. Becskereki menyecske. Erdélyi M. 3 fv. operettje (Dayka M., Jávor, Csortos (¼9).

MOZIK MUSORA

ATRIUM. (T. 153—034.) **Rácsnélküli börtön** (½6, ½8, ½10; szomb., vas., ü. ¼4-kor is).

BELVÁROSI HIRADÓ. (T.: 181—244.) **Magyar föld, magyar munka. Rajzos hiradó Kanadáról. Hazatértek a bukovinai magyarok. Magyar, Ufa, Luce, Fox hiradók. Szines rajzfilm.** D. e. 10-től éjfélig.

CASINO. Eskü-ut 1. (T.: 383—102.) 2-ik hétre prol.' **Légy résen Andy Hardy** (½6, ¾8, ¾10; szom., v. és ü.: ½4-kor is).

CITY. (Tel.: 111—140.) 2 film 1 műsorban! **Veszélyes utitárs. — Kanada ördöge** (¾6, ¾8, ¾10; szom., v., ü.: ¾4-kor is).

CORSO. (Tel. 182—818.) **Az asszony, az orvos és a harmadik** (½6, ½8, ½10; szombat, vasárn.. ünn.: ½4-kor is).

DÉCSI. (T.: 125—952). **Szökik a kislány** (½6, ½8. ½10; sz., v., ü. ½4-kor is).

FORUM. (T.: 189—543.) **Havasi vadmadár** (½6, ½8, ½10; szomb. és vas. ½4-kor is.)

HIRADÓ FILMSZINHÁZ. T.: 222—499.) **A munkásifjuságért. Rajzos hiradó Kanadáról. Hazatértek a bukovinai magyarok. Magyar, Ufa, Luce, Fox hiradók. Szines rajzfilm.** D. e. 9-től éjfélig.

KAMARA. (T. 423-901). **Aki az igazságot keresi** (11, 2, 4, 6, 8, 10). Első 3 mérsékelt.

PALACE. (T. 221—222.) 6-ik hétre prol.! **A Manderley-ház asszonya** (11, 2, ½5, 7, ½10).

RÁDIUS. (T. 122—098.) **András** (½6, ¾8, ¾10; szom., v. ü.: ½4-kor is).

ROYAL APOLLO. (T.: 222—002.) 3-ik hétre prol.! **Ököljog** (½6, ½8, ¾10; szom., v., ü.: 4, 6, 8, 10).

SCALA. (T.: 114—411). **Eszményi asszony** (¼6, ½8, ¾10; sz., v., ü.: 3-kor is). Nyitott tető.

URÁNIA. (T. 146—046.) **Buvárhajók, nyugatra!** (5, ¼8, ½10; szom., v., ü.: ¾3-kor is.

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Fekete asszony (½4, ½6, ½8, ½10). **Alkotás.** Madarász (¼4, ¼6, ¼8, ¼10) **Astra.** Eltünt egy asszony (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Belvárosi.** Hét szilvafa (4, 6, 8, 10). **Budai Apolló.** Udvari bál (½5, ¾7, 9). **Capitol.** Árviz Indiában (½4, ½6, ½8, ½10). **Corvin.** Elkésett levél (½4, ½6, ½8, ½10). **Elit.** Irene (4, 6, 8, 10). **Gloria.** Hét évig nem lesz szerencsém (½4, ½6, ½8, ½10). **Homeros.** Nem vagyunk angyalok (5, ¼8, ½10, — 9-kor a kertben). **Ipoly.** Eladó birtok (½4, ½6, ½8, ½10). **Józsefvárosi.** A kék madár (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Lloyd.** Elkésett levél (½6, ½8, ½10). **Odeon.** Broadway Melody 1940 (¼5, ¾7, ¼10). **Orient.** Uj világ hajnalán (½4, ½6, ½8, ½10). **Otthon.** Bécsi vig asszonyok (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Rialto.** Feketeszáru cseresznye (½4, ½6, ½8, ½10). **Simplon.** Bünhődés (5, ¾8, ½10). **Tivoli.** A kék madár (¾4, ¾6, ¾8, ¾10). **Turán.** Hét évig nem lesz szerencsém (11, ½2, 4, 6, 8, 10).

RÁDIÓ MŰSORA

Budapest I. szombati műsora. 6.40 Torna. 7 Hir. Lemezek. 10 Hir. 10.20 és 10.45 Felolv. 11.10 Vizj. 12 Himnusz. 12.10 Melles zenekar, közben 12.40 Hir. 1.20 Időj. Vizj. 1.30 Lemezek. 2.30 Hir. 2.45 Műsorok. 3 Árak. 3.20 Tánczene. 4.10 Ifjusági rádió. 4.45 Időj. Hir. 5 Hir. szlovák és ruszin nyelven. 5.15 Cigányzene, közben 5.30 Közv. Kalotaszegről. 6 Előad. 6.30 Szalonzene. 7 Hir. 7.20 Tréfák és jelenetek. 8.50 Lóverseny. 9 A délvidéki Dalos Napok műsorának közv. Szabadkáról. 9.40 Hir. 10.10 Beszkárt zenekar. 11 Hir. idegen nyelveken. 11.25 Cigányzene. 12 Hir.

MOZI

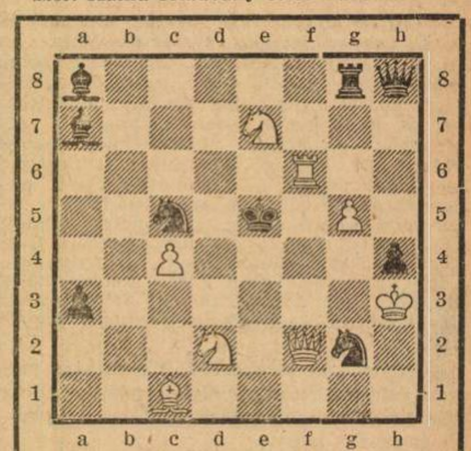
* **Ötvenmillió frank a francia filmgyártás támogatására.** A vichy-i kormány 50 millió frank hitelt szavazott meg a francia filmgyátrás támogatására. A francia filmgyártásban a háboru következtében bizonyos pangás állott be. Ismert francia szinészek és rendezők az Egyesült Államokban tevékenykednek, mások a rádióban és a szinpadon keresik boldogulásukat. Az ujraéledő francia filmgyártás sok meglepetést igér. Ezek közül való *Marcel Pagnol* „Ima a csillagokhoz“ cimű filmje, amely egy nagyobb trilógiának az első darabja.

* **Az amerikai filmgyártás és a háboru.** Az amerikai filmszinháztulajdonosok szövetségének legutóbbi ülésén, az Egyesült Államok külkereskedelmi hivatalának filmügyi referense számolt be a hollywoodi filmgyártás helyzetéről. A hollywoodi filmgyártásba a háboru nagyarányu jövedelemkiesést hozott. Mig békeidőben a bruttó bevétel 40 százaléka külföldről érkezett, az elmult évben ez a százalékszám 15-re esett vissza. Az amerikai filmeket 20.500, sőt a Szovjet-Unió hozzászámitásával 23.500 filmszinházból zárták ki. Európában már csak 14.000 filmszinházban játszathatnak amerikai filmeket.

SAKK

Rovatvezető: MARÓCZY GÉZA

2269. számu feladvány J. J. Burbachtól.

Világos indul és 2. lépésre mattot ad.

*

Játszották Brémában. Világos: Jacobson. Sötét: Carls. 1. d4 Hf6, 2. c4 é6, 3. Hf3 b6, 4. g3 Lb7, 5. Lg2 Lé7 (ujabban visszatértek erre a régi fejlődésre). 6. 0—0 0—0, 7. Hc3 Hé4, 8. Vc2 H:c3, 9. bc3 (szokásosabb 9. V:c3). 9. . . Hc6, 10. Hd2 Ha5, 11. é4 (világos következetesen játszik, később derül csak ki, hogy terve téves). 11. . . . f5! 12. f3 Vé8, 13. Tb1 (most már látható, hogy ugy c4-en, mint é4-en nincs minden rendben). 13. . . fé4, 14. fé4 Vg6! (nyomás az é4 pontra). 15. c5 Lg5, 16. cb6 ab6, 17. T:f8† T:f8, 18. Hf1 (nehéz jobb lépést találni, a tett lépésre a sötét huszár lép a küzdtérre). 18. . . . Hc4, 19. Lb2 (a szerencsétlen toronyvezér állás miatt nem lehet g5-re ütni). 19. . . . Hé3, 20. H:é3 L:é3† 21. Kh1 Tf2, 23. Vd3 T:g2! azonnal dönt a lövész ütésére L:é4 következnék. Világos feladta.

*

Játszották a holland versenyen. Világos: Mundstuk. Sötét: Heilbut. 1. é4 é5, 2. Hf3 Hc6, 3. Lb5 a6, 4. La4 Hf6, 5. 0—0 H:é4, 6. d4 b5, 7. Lb3 d5, 8. dé5 Lé6, 9. c3 Lé7 (eddig minden az ösmert elméleti uton haladt, a megnyitásokat Hollandiában jobban ösmerik, mint nálunk, saját erejükre utalva viszont a mieink ejtik a kisebb hibákat). 10. Lé3 0—0 (az elmélet itt 10. . . . Ha5, 11. Lc2 Hc4 lépéseket ajánlja. 11. Hbd2 Vb8 (ez egészen önálló lépés és mint ilyen nem annyira jóságra, mint eredetiségre tarthat igényt, H:d2 volt a természetes folytatás). 12. Lc2 H:d2, 13. V:d2 Hd8 (sötét tuleredetien játszik, Ha5 egyszerübb és jobb volt). 14. Hg5 L:g5 (hiba, a fenyegetést 14. . . . g6-tal kellett védeni, a lövészhiány bajokat okoz). 15. L:g5 c5, 16. Vd3 g6, 17. Lf6 Lf5, 18. Vd2 L:c2, 19. Vh6! (korrekt áldozat) 19. . . . Hé6. 20. f4 Lé4, 21. f5 gf5, 22. Tf4 c4, 23. Té1 Vb6† 24. Kh1 Ld3, 25. g4 fg4, 26. T:g4† Lg6, 27. Té3 (ugyancsak erős volt Tg1, vezéráldozat fenyegetéssel h7-en). 27. . . . Ta7. 28. Th3, sötét feladta, a fenyegető V:h7† ellen nincs védelem.

*

A cégliga csapatbajnoksági versenye a Ganz-gyár játékosainak győzelmével végződött. Az utolsó fordulót a Gamma Kulturházában egyidejüleg játszotta 120 versenyző. A cégbajnokság részére a Gamma vezérigazgatója, Juhász István, hatalmas ezüstserleget ajánlott fel, mint vándordijat.

SPORT

Az OTT leirata a sportszövetségekhez

Az Országos Testnevelési Tanács közölte a sportszövetségekkel, hogy olyan egyesületek, amelyeknek alapszabályai szerint csak izraelita vallásu tagjai lehetnek, bajnoki versenyeken és nemzetközi versenyeken nem vehetnek részt.

A magyar labdarugóválogatott az ősszel Olaszországba utazik

Sportkörökben eddig ugy tudták, hogy a tavaszi nagy mérkőzéshiány után az ősszel végre Budapesten szerepel az olasz és a német válogatott, mig a magyar együttes Svájcban és esetleg Bécsben játszik. Most értesités érkezett Rómából és az olaszok közlik, hogy az a magyar vélemény, amely szerint az őszi mérkőzés Budapesten lesz, tévedés, mert a legutóbb olasz földön megtartott mérkőzéssel egy régi tartozását egyenlitette ki a magyar labdarugás. Az olaszok ragaszkodnak ahhoz, hogy a legközelebbi mérkőzést ujra Olaszországban kell megtartani és közelebbi időpont megjelölését kérik, mert műsorukba iktatják az őszi magyar mérkőzést.

A magyar és német kerékpárosok versenye a Millenárison

Vasárnap délután ötkor kezdődik a Millenárison az ötödik magyar-német kerékpárosverseny, amelynek versenyszámai az olimpiai hagyományos négy verseny: a repülőverseny, az ezerméteres időfutam, az üldözési csapatverseny és a kétüléses verseny.

A magyar szakkörök döntetlent várnak, mert az időfutamban és az üldözési csapatversenyben a magyar versenyzők kétségkivül jobbak, de viszont szinte bizonyos a másik két futamban a német elsőség.

A margitszigeti sportuszodában vasárnap este háromnegyed hatkor kezdődő és a III. ker. Árpád SE által rendezett országos uszóversenyre jegyek elővételben kaphatók a Pesti Hirlap Vilmos császár-ut 78. és Erzsébet-körut 1. sz. alatti főkiadóhivatalaiban.

A Koszoru-szervezet atlétikai versenyét elhalasztották és csak julius 6-án tartják meg a népligeti diákstadionban.

Közel félszáz birkózó vesz részt a MAC versenyén, amelynek a Nemzeti Torna Egylet szentkirályiutcai tornacsarnoka a szinhelye. A verseny vasárnap d. e. 10-kor kezdődik, a döntők d. u. 5-kor lesznek.

Az atléták északi utja teljesen bizonytalanná vált, bár éppen finn részről olyan értesités érkezett, hogy feltétlenül megrendezik a versenyt, mégis valószinütlen, hogy a magyar atléták elutazhassanak.

Biró játékeltiltását a labdarugószövetség nem vette tudomásul és a fegyelmi ügyben itélkező szövetségi szervet szabályos határozathozatalra hivta fel.

Október 5-re kérte ugy Svájc, mint Bécs a magyar labdarugók ottani szereplését. A labdarugószövetség ezt az időpontot egyik mérkőzésre sem fogadta el és uj időpontul az őszi idény végét ajánlja.

Döntő fontosságu a vizilabdabajnokságban az ujpesti BSE—UTE találkozó, amely vasárnap ötkor kezdődik a megyeri csárdánál lévő ujpesti uszodában.

A III. ker. Árpád SE uszóversenyén két bajnoki vizilabdamérkőzés lesz: MAC—FTC és III. ker.—Tatabánya.

A szabadkikötő sportegyesületének kerti ünnepélye szombaton este félkilenckor kezdődik a kikötő területén lévő sporttelepen.

LÓVERSENY

A szombati telivérfuttatások programja

A *Ruperra-dijban* az eddig látott legjobb kétévesek találkoznak. Nagyon érdekes versenyre van kilátás, a küzdelem ugyanis teljesen nyilt, amennyiben *Rhodésia, Eszter, Berkes, Mahout* szinte egyforma eséllyel startolnak. Szombati tipjeink: I. Henricus—Bon Pas. II. Reményem—(Perelő)—Virágzó. III. Vendetta—Vinko H. IV. Mahout—(Eszter)—Rhodesia. V. Dewla—Pass. VI. Hargita—Szirt. VII. Sacrilége—Blue Boy. VIII. Kazár—Felhő II.

Országos lovasmérkőzés. A Budapesti Ügetőverseny Egyesület országos lovasmérkőzéseinek második napján a honvédvezérkar főnökének dijáért folyó verseny volt az érdeklődés előterében. A versenyt szabályszerüen befejező 10 lovas között a következő sorrend alakult ki: 1. Jánossy Miklós főhadnagy Vakarcsos nevü lovon, 2. holtversenyben: Emresz Károly fhdgy Vica nevü lovon, Ivánka Rudolf fhdgy Puszta nevü lovon, Kövér Zoltán fhdgy Solo nevü lovon és Pelsőczy Vilibold fhdgy Norvég nevü lovon.

KÖZGAZDASÁG

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága junius 27-én tartott ülésében a dr. *Chorin Ferenc* lemondása folytán megüresedett alelnöki tisztségre, a bank igazgatóságának régi tagját, *Benes Józsefet*, a Hungária Műtrágya-, Kénsav- és Vegyiipar R.-T. elnökét választotta meg.

A magyar-német vetőmagbizottság eredményes tárgyalásai. A MTI jelentése szerint a magyar-német mezőgazdasági kapcsolatok elmélyitésére kiküldött bizottság, amely a vetőmagügyekben hivatott az együttműködés biztositására, befejezte tanácskozását. Teljes megegyezés jött létre, amely a szerződéses vetőmagtermelést és a nemesitett növényfajták kicserélését kölcsönösen biztositja. A következő ülés 1941 őszén Bécsben lesz.

Az árrombolás miatt előterjesztett panaszokról a döntő bizottság elnökét kormányrendelet értelmében a kereskedelmi és iparkamara miniszteri biztosa jelöli ki s ő állitja össze a bizottság tagjaiul kijelölhető kisiparosok jegyzékét. Minden kamara biztosa is kiküld egy-egy tagot.

Értékpiac

A részvénypiac kezdetben tartózkodó volt, később azonban a hangulat barátságosabb lett és a veszteségek egy része megtérült. A bankpapirok a tegnapi árfolyamuknál valamivel alacsonyabb árfolyammal zárultak. A kötvénypiac tartott maradt.

Részvények és kötvények (zárjelben zárlat): Nemzeti Bank 330 (330), Első M. Bizt. 1040—1050 (1040), Concordia Malom 14 (14), Első Bp. Gőzmalom 45 (44), Hungária Malom 72—73.50 (73.50), Bauxit 478—486 (486), Beocsini 46—45.50 (45.25), Borsodi Szén 32—34 (33), Szentlőrinci 37 (36.50), Cementia 174—173 (173), Kohó 48—49 (46á), Aszfalt 17.50—17 (17), Kőszén 775—791 (791), Nagybátonyi 67—68 (67.50), Salgó 66—69.50 (68.90), Urikányi 74.90—76 (75), Csáky 22—23 (23), Fegyver 117.90—123.50 (121), Ganz 43—44 (43), Láng 159 (159), Acél 109—108 (108), Magyar Vagon 92.50 (92), Rima 186—190.50 (187.50), OFA 38 (30), Nasici 124—136 (135), Nova 45 (45), Tröszt 103—109 (107), Államvasut 26 (26), Délcukor 182—183.50 (182.50), Magyar Cukor 231—227 (226.50), Georgia 54—52 (52), Dreh.-Haggen. 405 (405), Királysör 42—43 (43.50), Royal 232.50 (233), Goldberger 117—118 (118), Magyar Kender 58—59.50 (59.25), Pamutipar 89.50 (89.50), Műtrágya 115 (114), Ruggyanta 100—97 (96), Vasuti forg. 57—58 (57), Telefon 24—23.50 (23.40), Pálfalvi 43 (43). 1910. évi főv. 260—258 (258), 1914. évi főv. 452 (452).

Valuták. USA dollár 355—360. Szlovákia 11.45—11.75. Lei 1.95—2.05. Lira 17.40—17.90. Svájci frank 79.60—80.60. Svéd korona 81.70—82.70.

Zürichi zárlat. Páris 9.65, London 17.32½, New York 431, Brüsszel 69, Milánó 22.68, Madrid 39.50, Amszterdam 229, Berlin 172.50, Stockholm 101, Oslo 98.50, Kopenhága 83.50, Szófia 4.25, Prága 17.30, Istanbul 3.37½, Bukarest 2.25, Helsinki 8.70, Lisszabon 17.75, Buenos Aires 100¼, Jokohama 100½.

Termény- és árupiac

A gabonatőzsdén csupán a magpiacon bonyolódott le némi forgalom. Kendermagból 96 mázsa, muharmagból 6 mázsa kelt el. Beérkező jelentések szerint borsóból nagy termés várható; egyes helyeken rövid időn belül megkezdik a cséplését.

A gabona- és terménypiac áralakulása. Buza 24, rozs 20, zab 22.70, tengeri 21.20. Árpa: sörárpa 25—27, ipari 24, takarmány 22, középmin. 21. Köles: fehér 40, vörös 38, egyéb 37. Káposztarepce 40, napraforgómag 30, lenmag 50, tökmag 35, szójabab 31.50, mák 215—220. Borsó: Vikotria 51.80, zöld 41.80. Bab: fehérgyöngy 44.80, hosszu 47.80, sopronkörny. 49.80, lapos 47.80—49.80, szokványbab 39.80—42.80, fürjbab 46.80—48.80, vegyes 37.80, barna 39.80, tarka 38.80. Lencse: nagy 63.80, közép 51.80, kicsi 41.80. Lucernamag fehérbárcás 560, lóheremag fehérbárcás 270, muharmag 62, tavaszi bükköny 46, csillagfürt 31, száritott répaszelet 12—12.50, tatárka 43, cirokszalma I. 55—61, közép 45—50, pipás 30—40, göndör 13—14, dió 129. Buzakorpa 16.60—17.05. Buzaliszt (Bpest): dara 46.03, 0GG, 0G, 0F 45.03, EB 32.10. rozsliszt 31.48—31.60. Kukoricaliszt 26.94, kukoricadara 40.82; (vidéki): dara 45.23—46.73, 0GG, 0G, 0F 44.84—45.98, EB 32—34.22, rozsliszt 32.09—33.55.

Csepeli vásártelep. Élő csirke 250—320, tyuk 200—220, idei lud 280—300, ruca 260—300. Tisztitott csirke 350, tyuk 200—270, idei lud 240—320, ruca 220—280. Tojás: ládaáru 230, kiolv. 250, selejtes 220—230, kiolv. 230—240. Tejfel 1.30, teavaj 4.20, pasztőr. 4.60, tehénturó 1.40, sovány 0.60. Bab, fehér, aprószemü 48. Burgonya: uj nagy 17.35, apró 10.05, vöröshagyma 8—80, fokhagyma 16—150, fejeskáposzta 14—20, kelkáposzta 20—45, kalarábé 10—20, fejessaláta 2—9, karfiol 30—70, tök 18—40, paraj 50—70, zöldborsó 10—24, zöldpaprika 2—15, tölteni 7—35. Uborka 70—110, retek 6—25, spárga 20—150, paradicsom 3.50—5, sárgarépa 3—22, petrezselyem 2—22, zeller 10—25. Körte 90—110, ringló 0.80—1.00 pengőig. Kajszibarack 1.40—1.60, őszibarack 2—2.50, cseresznye 70—180, meggy 60—180. Ribizke 50—70, egres 40—70, málna 1.20—2, sárgadinnye 3, szamóca 70—160, erdei 160—180.

Husvásár. Készlet: Nagymarha 240, eladás 210, bivaly 6, elkelt, borju 749, eladás 399, birka 146, eladás 96 darab. Irányzat közepes. Árak: Marhahus, ökör Ia egészben 220—224, hátulja 254—260, eleje 218—222, szegye 220, IIa egészben 196—200, hátulja 210—220, eleje 190, szegye 190, csontozni való 130, tehén Ia egészben 204—206, hátulja 240—244, eleje 200—204, szegye 200—204, IIa egészben 150—172, hátulja 176—200, eleje 144—146, szegye 140—160, borju, ölött, bőrben Ia 236—240, IIa 220—234, IIIa 200—218, eleje 160—190, lebőrözött eleje 200—206, hátulja Ia 274—280, IIa 240—272, juh ölött nyuzott Ia 200—210, IIa 180—198, bivaly 180—210, zsiger 110, faggyu 83—165, csont 40—50, marhafej (½ fej) 450—500, orr és köröm 50—70, láb 4 darab 150—200, pacal egészben 100—130, marhabél 450—500, borjufodor egészben 70—120, juhbél 60—70, marhabőr magyar 105—110, tarka 115—120, marhavér (egy tál) 60 fillér kg.-ként.

Borjuvásár. Felhajtás 314 darab. Irányzat vontatott. Árak: Ia 140—144, IIa 130—139, IIIa 110—126 fill. kg.-ként élősulyban.

Sertésvásár. Összfelhajtás 890 (elkelt), hussertés 83. Árak: Urad. zsirsertés páronként 340 kg.-on felül Ia 202, 340 kg.-on alul 198, szedett sertés Ia 194, IIa 190, IIIa 188, öreg sertés Ia 186, IIa 178, sonkasertés Ia 190, félsertés szalonnával Ia 255—261, félsertéshus Ia 258, hátszalonna 28 kg.-os 244, háj 290, belföldi zsir 310, kenyér- és tokaszalonna 240, bőr nélkül 261, sertés belsőrész 140, bél, gyomor 150, töpörtyü IIa 50.

Főszerkesztő: Dr. LÉGRÁDY OTTÓ
Felelős szerkesztő: Dr. BENDA JENŐ

KISNYILTTÉR

Ára mm-ként hétköznap 30, vasárnap 52 fill. Az „Állástkeresők gyüjtőhirdetésében" hétköznap szavanként 12, vasárnap 24 fill.; a „Szoba kiadó" és „Szobát keres" gyüjtőhirdetésében hétköznap 16, vasárnap 28 fillér. A gyüjtőhirdetésekben beiktatásért két szó dija fizetendő és legfeljebb tiz szó adható fel. A vastagon szedett első két szó négynek számit.

MUNKA

Férfi állás

Mezőgazdasági szövetkezet volt osztályvezető főtisztviselője, 27 éves, őskeresztény, 50%-os hadigondozott rokkant, nagy kereskedelmi gyakorlattal, önálló munkaerő, jó összeköttetésekkel állást keres, vagy tőkéssel társulna. „Nagy munkabirásu 40794" fők.

Mérlegképes könyvelő, fiatal, őskeresztény, középgyár 9 éven át volt főkönyvelője (Evolutrendszerben) elhelyezkedést keres. Megkereséseket „Az év közepén 10695" jeligére fők.

Őskeresztény, minden információt kibiró ötvenes ur elhelyezkedést keres. „Nyugdijas 23604" Erzsébet főkiadóba.

Felvidéki gazdaság a szociális biztositási ügyek, állatnyilvántartás vezetésére és irattár kezelésére szerény igényü tisztviselőt keres. Ajánlatok „Törekvő 64455" jel. főkiadóba.

Szénbánya- és malomipari jártassággal biró **őskeresztény főtisztviselő** több évi önálló vidéki hatáskörben **állását változtatni** kivánja. Meghivások „30 éves jó munkaerő" jeligére Tenzer hirdetőjébe, Szervita-tér 8. 54749

ÓRAKÖNYVELŐT KERESEK heti 3x délelőtti elfoglaltsággal. Csakis nagy gyakorlattal rendelkező őskeresztény urak ajánlata kéretik életkor és fizetési igény megjelölésével „Pontos munkaerő" jeligére Patak hirdetőirodába, Vilmos császár-ut 29. 54776

Négy középiskolát végzett keresztény, fiatal embert felveszünk azonnali belépéssel. Irodai szolgálatra. Jelentkezés Rökk Szilárd-u. 14. III. 1

Háztulajdonosoknál, gondnokoknál bevezetett, biztositási akvizicióban jártas urak magas jutalékkal, esetleg fix-szel is felvétetnek. „Exisztencia 54728" jeligére főkiadóba.

Aktuális cikk havi 80.— fix és jutalék. Szervezés: Erzsébet-körut 5. *23629

Textilhez keresztény fiatal segédet keresek azonnalra. Miklós, Rákóczi-ut 30.

Takaritásért lakást vagy villaházmesterséget vállal egygyermekes fiatal házaspár, ugyanott elsejére jobb szobalány uriházhoz vagy magánoshoz ajánlkozik. Sziv-u. 4. III. 8. *10215

Megbizható, jó referenciákkal rendelkező házaspár házmesterséget keres. — „Munkaszerető 19854" jeligére a főkiadó

Fiatal soffőr személyautóra elhelyezkedne. V. Nádor-u. 26. földsz. 1.

Kezdő soffőr kevés fizetéssel elhelyezkedne személykocsira. Sitku András, Dob-utca 72. f. 4.

Fiatal, gyermektelen kertészházaspár **kertésznek ajánlkozik, esetleg házmesternek** is Pestre v. Pest környékére. Király István, Szeged, Mikszáth Kálmán-u. 17. péküzlet.

Jó házból való fiut tanulónak felveszek. Biciklivel előnyben. Jelentkezés 9—10-ig. Bodó textil. Király-u. 7. 10213

Női állás

Dauer 4 P garanciával. IX., Gönczi Pál-utca 6. Kálvin-térnél. Sinayné.*

Intelligens keresztény v. tanusitványos gyors- és gépirónőt keres ügyvéd. „Igény megjelölendő 40712" főkiadóba.

Gyors-gépirónő hosszabb bizonyitvánnyal felvétetik. „Csak keresztény 40746" fők.

Gyakorlott gyors- és gépirónőt keresünk azonnali belépésre. Németül tudók előnyben. Ajánlatokat kérjük előbbi működés és fizetési igény megjelölésével a főkiadóba „Őskeresztény 10173" jeligére.

Őskeresztény, kereskedelmi iskolát ez évben végzett, magyarul-németül gyors- és gépiró tisztviselőnőt keres műszaki vállalat. „Bora 40795" jeligére fők.

Művelt kat. özv. urinő tanári, ápolói képesitéssel bárminő állást keres. „Kitünő referenciák 40761" jel. fők. •

Őskeresztény fiatal tisztviselőnő, aki vevőket is kiszolgál, felvétetik. Szenes, Nagyatádi-u. 39

Őskeresztény, gyakorlattal rendelkező, perfekt gyors- és gépirónő azonnali belépésre felvétetik. Jelentkezés délelőtt 9—11 óra között. Szinházi Magazin, Bp., IV., Váci-utca 35. 54793

Nyelvek, levelezés, könyvelés, előkészités magánvizsgákra Gyakorlati Iskolában. Vidékre is. Kossuth L.-u. 15. 386-617.*

Átiró vagy bármilyen könyvelést, levelezést vállal mérlegképes őskeresztény „Önálló 40813" jel. fők. •

Fiatal, ügyes, 4 középiskolát végzett leány állást keres. Német, Izabella-u. 21. Trafik.

Őskeresztény könyvelőnő, levelező és gépirónői állásra ajánlkozik, német nyelvtudással. Telefon: 12—62—43.

Külföldi idősebb korban, aki a Margithid közelében lakik, keres a magyar nyelv elsajátitása véget nyelvtanitót vagy tanitónőt, aki lehetőleg egyben német-magyar forditást is vállal és gépen ir. Németnyelvü ajánlatokat személyi adatokkal kérem a főkiadóba „Conversation 40807" jeligére. •

Gyakorlott őskeresztény tisztviselőnőt keresünk. Ajánlatok „Lelkiismeretes-megbizható" jeligére Leopold Cornél hirdetőirodába, Teréz-körut 3.

Pénztárosnőnek, inkasszánsnőnek v. fiókvezetőnek ajánlkozom üzleti gyakorlattal. Némi óvadék van. N. E., Vörösmarty-u. 64. f. 7. 40696

Trafikkezelőnő, egyedülálló, vezetésre készpénzóvadékkal felvétetik. Lakás van. Telefon: 166—047. 54751

Gyakorolt trafikvezetőnő vezetést átvenne „1000 óvadék 36716" Erzsébet-krti főkiadóba. •

Elárusitónőt, őskeresztényt felveszek. Csángó bőröndös, Erzsébet-körut 19. 54799

Trafikba gyakorlott elárusitónő 600 P óvadékkal felvétetik. Jelentkezés 2—5 közt. Cim a főkiadóban. 40801

Pénztárkezelőnő gyakorlattal elhelyezkedne. Bizalmi állást is vállal. — „Megbizható 23636" jeligére Erzsébet-krti fők.

Pékfiók kezelőnő, gyakorlott, őskeresztény, óvadékkal azonnal felvétetik. Koszoru-u. 15.

Pénztáros, jó családból, leány, félnapi elfoglaltsággal elsejére. Muzeum Patika, Kossuth Lajos-utca 20. (személyes ajánlkozás.) 54789

Jó házból való tanulóleányok finom női szabósághoz felvétetnek. Neuwohner, Duna-u. 3.

Orvosi intézet keres kozmetikusnőt azonnalra. Ajánlatok „Fiatal keresztény" jeligére Tenzer hirdetőjébe, Szervita-tér. 54748

Tanulólány női szabósághoz felvétetik. Felsőerdősor 16—18. III. Sir.

Intelligens nő szobaasszonyi állást keres óvadékkal, vidékre is. Zágoni, Munkás-u. 13. II. 21

Állandó otthont kereső, gazdasszonyi teendőkben is jártas perfekt **gyors-gépiró havi 50—60 pengővel,** teljes ellátással pestkörnyéki gyógyintézetbe **direktriszként** felvétetik. Jelentkezés vasárnap 10—12: Szentkirályi-utca 5., harmadik 17. 10224

Abszolut megbizható háztartásban perfekt középkoru jobb magányos özvegy állást keres. Kuluncsichné, Munkácsy M.-utca 37., II. 5. *10201

Magányos háztartását egyedül végző üzemben segédkező gazdasszony pestkörnyéki gyógyintézetbe havi 508/o pengővel, teljes ellátással felvétetik. Jelentkezés vasárnap 10—12. Szentkirályi-u. 5. harmadik 17.

Jóbizonyitványu önálló főzőnő jó fizetéssel azonnalra. Bátori, Zugliget. Remete-ut 14.

Két személyhez vidéki **jólfőző fiatal nő ajánlkozik.** Pesterzsébet, Határ-u. 35. Kis Róza.

Fiatalabb szakácsnő éves bizonyitvánnyal, baromfineveléshez értő, balatonmenti gazdaságba felvétetik. Jelentkezés 5-8 között. Hajdu, Üllői-ut 14. szám. 64466

Árva gyermekszerető fiatal leány állást keres azonnalra „Intell. 40829" főkiadóba. •

Mindenes szobaleány, egyszerü főzéssel 2 személyes uriházba, csak tökéletes megbizható jelentkezzen 5—7-ig. Baross-u. 30., IV. 1. 64476

45 éves családtagként jómegjelenésü, jólfőző, megbizható tiszta ajánlkozik uri házhoz, kisebb háztartáshoz. Táncsics-u. 4. fszt. 3. 23834

Jó, megbizható mindenes főzőnő 1-re ajánlkozik. Kálmán-utca 22., III. emelet. 64486

Mindenes főzőnő, perfekt felv. Dr. László, József-körut 36. Telefon: 139—368. 54769

Takaritónőnek ajánlkozom. Benczur-u. 3. fsz. 6

Lakás és némi fizetésért takaritást vállalnék, vagy teljes fizetésért szakácsnőnek elmennék. Cim a főkiadóban.

Fiatal nő garszon lakás vagy délutáni iroda takaritását vállalná. Csanády-utca 8. VI. 1.

Takaritónő ajánlkozik uri házhoz. „Megbizható 10209" jeligére fők.

Oktatás

Bangó Ferenc, a volt Bangó Tanintézet igazgatója vállalná 1—2 magántanuló levizsgáztatását. Bpest, XIV., Telepes-utca 1/b. 64063

ALK. MUNKA

Szerény ellátásért és kis szobáért idősebb urhölgy ápolónője lenne vidéken középkoru, jólelkü, németül is beszélő urinő. „Nyugdijas 90825" jeligére a főkiadóba kérek. •

Kardos Julia női szabó és varrónő állást keres, privát helyen házhoz is megy. Bpest, Rökk Szilárd-u. 11., I. em. 4. •

ADÁS-VÉTEL

Butor

Részletre sezlonok, átvetők, ebédlő- és futószőnyegek Paplanok, fotelágyak, függönyök, kárpitosáruk Lakásberendezőnél, Baross-utca hetvennégy.

10 raktárban 100 készitő 1000 butora **UNIVERSAL** műbutorgyár, irodabutorgyár, VII. Wesselényi u. 8. T. 22-66-92, 22-66-93.

Butor- és Textil keresk. rt., Liszt Ferenc-tér 5. Egy helyen egy számlán részletfizetésre hálók, ebédlők, kombináltak, szőnyegek, függönyök stb. Dijtalan árajánlatot küldünk vidékre is. 60428

HASZNÁLT MÜBUTOROK ÉBNERNÉL KARPFENSTEIN-U. 2/A

Butorvevők! Nagy választékban hálók, konyhák, ebédlők, kombinált szobák. Wesselényi-utca 54. Butorüzlet. Cimre ügyelni. Fizetési kedvezmény.

Fizetési kedvezménnyel is konyhák, rekamierek és sezlonok, használt konyha csere. Podmaniczky-utca 6. 51783

NAGY SÁNDOR Károly-körut 26 Gyönyörü uj használt **BUTOROK** Hálók, ebédlők, uriszobák, garniturák, irodabutorok, csodás kombinált berendezések.

Biedermeyer és barokk garniturák, rekamiék, könyvszekrények, iróasztalok, háromajtós és párosszekrények, szekreterek, vitrinek, sublódok olcsón. Tóth, Bakáts-tér nyolc. 64085

Király-utca 82 SZTOPKA JÁNOS butorüzletében olcsón vásárolhat jótállással nagy választék mellett: keményfahálót, simahálót, stylhálót, ebédlőt, konyhabutort. Részletfizetési kedvezmény. Vidékre csomagolás. 51320

Hármas szekrény, dió furn. asztal, kisasztal, tükör, diener eladó. Csáky-u. 17. I. 1. 54797

Butort legjobban BOGMIL r.-t. butorüzletében vásárolhat. VI., Vilmos császár-ut 43. Báthory-utcával szemközt.

Uj és használt hálók, kombináltak, rekamierek, egyes fotelek olcsón. Saját kárpitosműhely. Veszek, cserélek. Tel.: 189—288. Semmelweis-u. tizenhét. Szücs.

Egyéb berend.

Keletiszőnyeget legmagasabb árban veszek. Telefon: 423-707.

Keleti — magyarperzsa és egyéb szőnyeget vesz, elad, javit, tisztit: Javitóműhely, József-körut 62. Telefon 143-926.

Szőnyegjavitás, tisztitás festés, művésziesen lakásán is, legjobb referenciák. Goldman, Erdélyi-u. 12. T. 340—921.*

Kétajtós eternittel bélelt majdnem uj jégszekrény eladó. Szalay-utca 3. Hanák.

Prima lendamaszt 4½ méteres abrosz 18 servettával és valódi csipkék eladók. Telefon felhivás 9—11-ig: 123-639.

Jégszekrények villamos hütőkészülékek, sörkimérő készülékek, fagylaltgépek, jéggyártó berendezések Hennefeld jégszekrénygyár, VI., O-utca 6. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Tel. 112—026.

Jégszekrény 200x200 vendéglői tűzhely, Thonet székek stb. eladók. Érdeklődés d. e. 9-ig: 118—516. 54796

Hangszer

Uj üzlet! Reklámárak! Rákóczi-ut 55. I. zongoraszalon. Stingl, Lauberger, stb. világmárkás zongorák, pianinók olcsón. 36669

VESZ? ELAD? CSERÉL? FORDULJON BIZALOMMAL MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB ZONGORATERMÉHEZ! HANGOL! SZÁLLIT! KÖLCSÖNZ! **LYRA** RT. Erzsébet-krt 19. T. 222-616. Kérjen ajánlatot! RÉSZLETRE IS.

Magánkézből keresek zongorát v. pianinót vidékről is. Ár és gyártmány közl. T. 225—662. Strokl. Aréna-ut 9. f. 2.

SCALA Erzsébet-körut 15 Remek világmárkás zongorák, pianinók legolcsóbban, hosszu részletre is. Árak 500-tól!

Vennék sürgősen zongorát vagy pianinót készpénzért! Tel.: 11—59—34. Pozsonyi-ut 1. Virágüzlet. Hausner.

Legcsekélyebb részletre legolcsóbban világmárkás zongorák, pianinók **Fenyőné** zongoratermében, Erzsébet-körut huszonhat. 36696

Készpénzért vennék zongorát, pianinót. Erzsébet-körut huszonhat. Fenyőné. 222—462. 36697

Legjobb Sternberg hangszergyár, Rákóczi-ut 60. Árjegyzék ingyen!

ZONGORA HEGEDÜ HARMONIKA REMÉNYI-nél VI. Király-u. 58

Rövid gyakorló zongora háromszáz, kitünő külföldi jókarban ötszáz, zongorák, pianinók feltünő olcsón, legcsekélyebb részletre is. Rákóczi-ut ötven. zongorateremben. 61975

Ingatlan

Birtok—Telek

Ha el akarja adni birtokát, házát, telkét, bármilyen ingatlanát, azonnal értékesitem! Leirást kérek IX., Lónyay-u. 42-a. I. Méral. Telefon:*

Balatonalmádiban 5 és fél kat. hold szőlő és gyüm. szép kilátással, közel a Balatonhoz, 3 szob. nyitott és zárt veranda, vincellér lakás, garázs és istállóval eladó. Schuster, Kispest, Üllői-ut 43. *36732

Csopakon 3600 öl szőlő lakóházzal, felszereléssel, alkalmi áron eladó. Tul. Berlini-tér 6. I. 12. délután. 10229*

Pestkörnyékén eladó 4 hold gyümölcsös nyaralóval. Tel.: 337—409.

Vennék cca 300 holdas földbirtokot közvetlen nagyobb folyó mellett. Épületek hiánya, talajnedvesség, gyakori elöntés nem akadály. „Olcsó 64471" jeligés levelet a főkiadóhivatal továbbit.

600-tól 1000 holdig prima birtokot veszek készpénzért. „Szabadka 64474" jeligére Erzsébetkörúti főkiadóba.

Már heti 3.- P.-vel is törlesztheti Bpesttől 17 km.-re vasut és autobusz mentén vásárolt gyönyörü telkeinket. Három strandfürdő. József-körut 38. 54766

Telek házzal, 2 hold fele része eladó. 162—660.

25. számu keresztrejtvény.

■	1	2	3		4	5	6		7	8	9	■
10				■	11			■	12			13
14				15	■	16						
17					18	■		■	19			
	■	20				21		22			■	
23	24			■	25					■	26	
27			■	28		■	29		■	30		
31		■	32			33		■	34			
	■	35						36			■	
37	38			■		■	39				40	
41						42	■	43				
44				■	45		46	■	47			
■	48											■

Vizszintes sorok: 1. Élete árán megmentette Hunyadi Jánost. 10. Hiper ellentéte. 11. Azonos magánhangzók. 12. Norvég férfinév. 14. Könyörög. 16. Állóhurozatu zongora. 17. Csontozatunk alapja. 19. Őszi lombszőnyeg. 20. Fizikai tudományág. 23. Olasz éljenkiáltás. 25. Keresztény munkásszervezet. 26. Német személyes névmás. 27. Szin. 28. Kicsi vizfolyás. 29. Szamárhang. 30. Házoldal. 31. Ezüst vegyjele. 32. Olaj, latinul. 34. Reális. 35. Simitás. 37. A kunnal együtt bejött rokonnép. 39. Serkentő. 41. Középkori olasz szatirikus iró. 43. Ókori görög szobrász. 44. Ibsen szindarabja. 45. Ázsiai pénz. 47. Heveny, ékezettel. 48. Miniszter cime.

Függőleges sorok. 1. Nem nagy E. 2. Női száj költői leirása. 3. Olasz női név. 4. Indulatszó. 5. Japán sziget Mikronéziában. 6. Francia gróf, a tudományos szociológia megalapitója. 7. Hercegség a Rivierán. 8. Olajbogyó. 9. Zola regénye. 10. D'Albert ismert operája. 13. Események változásának helye. 15. Afrikai emlős. 18. Gyümölcs. 21. Z. M. 22. A Tisza forrásvidéki mellékvize. 24. Káros eső. 26. Ének. 28. Bibliai nemzetségfő. 30. Olcsóbb cipő, mint a bőrsarku. 32. Katonai különitmény. 33. A „favágó Bence". 34. Sóvárgás. 35. Az áruforgalom kezdetleges formája. 36. Kacat. 38. Vizlevezető. 40. Tura, franciául. 42. Visszafelé: férfinév. 46. N. M.

A junius 21-i számban közölt rejtvény helyes megfejtése:

GERGELYNAPTÁR
RUANDA ILLENE
ÁR UZSOKI TON
NOK ŐSRÉGI DI
ÁPIS AD AGE T
TARTALMI ELME
A ARAL RUNA N
LAKÓ EROTIKUS
M OFE EG SARK
AK ALLIAI DIE
HIV BISTRO SD
ÁNILIN NEVEZI
ZAVARCSINÁLÓK

A kiadásért dr. *Kovács Dezső*, a nyomdáért *Kertész Árpád* felelős.